Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykytės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 252 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Spalių (October) 22, 1932 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XXII, Dienraščio XIV

KRISLAI

"Sugriuvęs .. Bet. "Tik Socializmas". P. "Bandwagonas". Važiuoja į Išmatas. Ir Kas Klauso?

Rašo *Marksistas*

Vienas Anglijos "socialistas" pareiškė, kad "kapitalizmas jau dabar sugriuvęs." Ir šiame atvėjyje tasai ponas Brockway priduria, kad "balsavimas už socializmą, tai reiškia pakeitimą ekonominės sistemos ir balsavimas prieš sukilimus."

Meš galime pasakyti, jog tiesa, kad kapitalizmas "sugriuvęs", bet *balsavimai jį nesunaikins*. Tai matome Vokietijoj, Anglijoj, Amerikoj ir kitur. Kad ir "sugriuvusiam" kapitalizmui *dar reikalinga revoliucija.*

"Socializmas", sako tas lyderis, "tik gali išgelbėti pasaulį nuo revoliucijos." Tai kam veikia dabartiniai socialistai ir jų pakalikai!

Kuomet kapitalizmas jau "griuvimo" laikotarpyje, kuomet reikia revoliucijos, tai ateina "socialistai"—MacDonaldai, Thomasai ir eilės kitų "daktarų"—kapitalizmo gydymui. Tai tiesa, kad "socialistai" yra gelbėtojai kapitalizmo!

Dabar klauskite, kur važiuoja Prūseikos "bandwagonas?" Aplink save renegatai vienija visus tuos, kurie niekina Komunistų Partijas. Tad nieko naujo, kad jie rauda visų tų, kurie išmesti iš Komunistų Partijos. Jų *tokia "teisinga" linija.*

Dabar jie rauda Zinovjevo, Kamenevo ir kitų. Lietuviški renegatai sakosi, kad jie "nestoja į 'Laisvės' bandwagoną" už Komunistų Partiją. Gerai, mes tai jau žinome... Mat, Prūseikos bandwagonas važiuoja tenai, kur vežama visos išmatos.

Renegatai nemato reikalo pasmerkti išmestus iš partijos 24 komunistus. Tai jų dalykas. Bet jie už tai *smerkia kelių milionų partiją, kuri budavoja sekmingai socializmą.* Tai tokia renegatų logika. Bet kalbėk tu su jais, tai jie dar sakys, kad ir jie padeda K. P.

Bet kur ta linija veda? Su kuo jie vienijasi? Žinoma, su visais išmatomis. Su visu savo "bandwagonu" važiuoja tenai, kur Trockis nuvažiavo. Trockį gerbia kapitalistai, jo raštai gerai skaitomi milionierių spaudoj.

Palyginkite renegatų "kytrumą", kuomet jie tauškia, kad "tik fanatikai ir ištižėliai gali šokti bendran pasmerkimo choran." Ir dar jie save dažo komunistais.

Jei partijoj veiks kiekvienas taip, kaip jo girta galvelė neša, tai kas gi bus, kad ne "ištižėlių" partija. Tokią partiją skelbia Prūseika, Butkus. Bet tokia partija nebūtų bolševikų partija, bet tik diskusinis alaus kliubas. Gerai, kad tie žmonės pasisako atvirai, ko jie nori.

"Klampynė" mano, kad kadaise Zinovjevas ir Kamenevas buvo bolševikais, kad jie yra "dalimi Rusijos revoliucijos," tai turi palikti šventaisiais.

Tie vyrai nežino, kad revoliucija *turi savo istorinę misiją.* Revoliucija nepriklauso asmenims Zinovjevo, nei Kamenevo. Kas jai bando pastoti kelią, tas turi pasitraukti iš kelio.

Tad ir Prūseikos tauškimas, kad "mes susilaikome nuo pasmerkimo dekreto" reiškia tik tiek, kiek kad gali reikšti burnojimas ant mėnulio. Tų, kurie renegatai, kurie nepriklauso revoliucinei partijai, tauškimas apie "dekretus" pasilieka tik zaunomis.

IŠ LIETUVOS

Nusibodo Šventės

MARIJAMPOLĖ. —Rugs. 29 d. per Šv.Mykolo atlaidus buvo Marijampolėje labai maža žmonių. Didesnė dalis marijampoliečių nesiskaitė su mykolinėmis ir tęsė savo darbus kaip šiokiomis dienomis.

3,000 Darbininkų Reikalavo Darbo

Cukraus fabriko darbams prasidedant suvažiavo iš visos Lietuvos apie 3,000 darbininkų ir darbininkių, ir jie visi norėjo patekti cukraus fabrikan darbo dirbti. Vien tik iš Marijampolės m. atsirado virš 600 darbininkų ir darbininkių.

Ir Ligonių Kasos Tarnautojams Sumažino Algas

Direktoriui 13 lt. mėnesiui (gauna algos 450 lt. mėn.), buhalteriui 12 lt. mėn. (gauna 320 lt. mėn.), sekretoriui 10 lt. (gauna algos 280 lt. mėn.).

Moterys Mobilizuotos Cukriniams Runkeliams Kasti

Marijampolės apielinkės ūkininkai pasamdė daug Marijampolės m. ir apielinkės moterų cukriniams runkeliams kasti. Darbai eina sekmingai.

Amatninkai Bedarbiai

Buvo laikai, kada batsiuvis gaudavo iš savo darbdavio 10-11 lt. už porą batelių už darbą. Už porą vyriškų batų gaudavo 18-20 lt. Dabar gauna už porą batelių 3-5 lt.; už porą batų 6-10 lit. ir gauna 2-3 poras savaitei. Kiti, silpnesni batsiuviai visiškai darbo neturi.

Borah Reikalauja Daugiau Pinigų

SHELLEY, Idaho.—Jungtinių Valstijų liberališkasis senatorius Borah ir senato užsienio reikalų komisijos pirmininkas, pareiškė, kad jisai stoja už didesnę pinigų cirkuliaciją.

Borah reikalauja, kad būtų išleista $5,000,000,000. Jisai mano, kad dalykai pasitaisytų geriau. Žinoma, tai nieko gero neduotų didesnis skaičius pinigų del darbininkų labo.

Jie neturi jokios teisės kišti savo nosį, kur jiem nereikia. Komunistinės Partijos neprašo renegatų antspaudos. Partija pati tvarko savo reikalus. Tegul Prūseikos "bandwagonas" kamuojasi išmatose, ten jų ir vieta.

GLASSFORDAS REZIGNAVO IŠ WASHINGTONO POLICIJOS VIRŠININKYSTĖS

WASHINGTON, D. C. — Washingtono policijos viršininkas Pelham D. Glassford rezignavo iš savo vietos. Glassfordas buvo policijos superintendentas. Laike eks-kareivių maršavimo į Washingtoną ir jų tenai buvimo, jisai nesutiko su Hooveriu ir kitais politikieriais, kurie šaukė armiją išvaikymui eks-kareivių iš Washingtono.

Glassfordas pareiškė, kad armija "nereikėjo šaukti." Paskiaus, kuomet Hooveris pareiškė, kad eks-kareiviai buvo tik "komunistai ir kriminalistai", tai Glassfordas pasakė, kad "eks-kareiviai nėra kriminalistai." Jisai pareiškė, jog birželio ir liepos mėnesiuose, kuomet eks-kareiviai buvo Washingtone tai kriminalysčių buvo dar mažiau, negu kad rugpjūčio mėnesį, kuomet jau kareiviai buvo išvaikyti.

Veikiausia šios aplinkybės ir privedė, kad Glassfordas rezignuotų iš savo vietos. Mat, jisai numaskavo Hooverį ir Mitchelį, valstijos prokurorą.

VOKIETIJOS KAPITALISTINĖS PARTIJOS VIENIJASI PRIEŠ KOMUNISTUS

BERLYNAS. — Vokietijos žymus valdininkas Dr. Heinrich Brueningas centristų partijos susirinkime pareiškė, kad jo partija vienysis su fašistais—hitleristais, kad kovojus prieš kitas partijas. Žinoma, tai šita vienybė daroma prieš Komunistų Partiją, kuri nuolatos kyla.

Apie tokią vienybę išsireiškė ir kiti Vokietijos kapitalistinių partijų vadai. Dr. Goebbels pareiškė, kad jei šiuose rinkimuose "bolševikai laimės milioną arba daugiau balsų, tai jūsų bus darbas." Šitas pareiškimas buvo taikomas į nacionalistus, kurie vieni norį šalį valdyti.

Komunistai daugiausia laimėjo pereituose prezidento rinkimuose. Fašistai nekilo, bet dar smuko. Veikiausia ir sekamuose rinkimuose komunistai laimės, jei jų rinkimų kampaniją Dr. Goebbels pareiškė, kad fašistinė valdžia nesulaikys.

Naujas Ministerių Kabinetas Rumunijoj

BUCHARESTAS. — Rumunijos karalius Carol pašaukė Dr. Juliau Maniu sudaryti naują ministerių kabinetą, t. y., naują valdžią. Naujas ministeris, priimdamas karaliaus pakvietimą, dar pareiškė, kad jisai dirbs "sustiprinimui trono ir budavojimui sienos jo apsaugojimui."

Į naują ministerių kabinetą įeina: ministeris pirmininkas—Juliau Maniu; užsienio ministeris — Nicolas Titulescu; vidaus reikalų ministeris — Ion Mihalache; finansų ministeris —Virgil Magdearu; karo ministeris—generolas Samsonovici; susisiekimo ministeris—Eduard Mirto; apšvietos ministeris—Demeter Gusti; agrikultūros ministeris—Voicu Nitescu; darbo ministeris—D. R. Ioanitescu; teisingumo ministeris—Dr. Mihai Popovici; prekybos ministeris—Ion Lugosenu.

Nauja valdžia mano užvestai gerus ryšius su Tautų Lyga. Darbininkams nauja valdžia nieko nežada.

Vėl Mūšiai Pietų Amerikoje

BUENOS AIRES. — Kelios dienos atgal buvo pranešta, kad pietų Amerikoj mūšiai tarpe Bolivijos ir Paragujaus jau pasibaigė. Bet vakar dienos pranešimai sako, kad vėl mūšiai prasidėjo. Sakoma, kad Chaco gyventojai suvyti į pelkes. Mūšiuose dalyvauja 14,000 Bolivijos kareivių.

Mūšiai Vokietijoj

STOLP, Vokietija. — Nacionalistai čia laikė masinį mitingą. Kalbėtojas pasakė, primindamas hitleristų putčą, "mes turėsime monarchiją arba aš būsiu miręs rytoj." Po tokio išsireiškimo kilo muštynės tarpe nacionalistų ir hitleristų.

Anglijos Piliečiai Jau Laisvi

NEWCHWANG. — Buvo paskelbta, kad Mandžurijoj chinai "banditai" buvo "pavogę" du anglų piliečius. Vėlesni daviniai jau praneša, kad tie anglai piliečiai buvo paleisti už pinigus — išpirkti. Tais nelaisviais yra Pawley ir Corkran. Jų laisvė kainavus $80,500.

EXTRA!

WASHINGTON, D. C. — **Didelis darbininkų laimėjimas negrų jaunuolių byloje. jaunuoliai jau išteisinti. Jais yra Harry Duvall, Louis Murray, Leroy Rosinson. Kiti trys dar teisiami. Jų bylą veda T.D.A.**

Rytoj apie jų bylą bus plačiau rašyta.

Dešimts Kunigų Areštuota Meksikoj

MEXICO CITY. — Meksikoje, Jalisco valstijoj, areštuota 10 kunigų. Meksikos valdžia apkarpė kunigams sparnus. Todel nuolatos juodaskverniai daro visus galimus būdus, kad atgauti savo teises.

Pastaruoju laiku buvo susekta, kad kunigai ruošia religinius sukilimus. Todel ir areštuota šie kunigai.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS

Washington, D. C. — Amerikos valdžia jau pasirašė taip vadinamą laivyno "šventę", kuri reiškia sustabdymą laivyno plėtimo iki sekančio kovo mėnesio.

Geneva. — Laivyno "šventę" jau pasirašė 35 šalys. Bet pasirašymas šios šventės nieko nereikia. Kapitalistinės valstybės ginklus nemažina.

Manchester, Anglija. — Policija užpuolė bedarbius maršuotojus ir be pasigailėjimo pradėjo atakas. 80 bedarbių darbininkų sužeista taip, kad reikėjo medikalės pagelbos.

New Yorkas. — Pereitą mėnesį New Yorko miesto gatvėse užmušta 17 vaikų. Tai, sakoma, kad žemiausia nelaimių skaitlinė per 10 metų. Sužeista buvo 1,307.

Los Angeles, Calif. — Helen Costello, aktorka, tapo apvogta savo name. Sako, kad vagys (banditai), kurie įsiveržė į jos namus, paėmė $50,000 vertės visokių brangenybių.

Roma.—Farmerių institutas kaltina Mussolini valdžią, kad jinai nesirūpina farmerių reikalais. Nuo šios depresijos kenčia ne tik darbininkai, bet ir farmeriai.

Manila. — Šiame krašte kyla opozicija kėlimui didelių muitų ant įvežamų prekių. Mat, muitai nieko negali gelbėti darbininkų naudai.

ANGLIJOS DARBININKAI RUOŠIASI PLAČIAI PRIE GENERALINĖS KOVOS

LONDONAS. — Neprigulmingos Darbo Partijos pirmininkas Brokway, kalbėdamas apie Anglijos darbininkų padėtį, pareiškė, kad darbininkai jau yra "revoliuciniame ūpe." Greitai gali kilti didelis arba generalis streikas tarpe gelžkelių ir kitų pramonių darbininkų.

Kalbėtojas pasakė, kad Anglijos darbininkai labai yra nuvilti su Darbo Partija, kuri ir būdama valdžios galvinyje, nieko nedarė darbininkų būvio pagerinimui. Todel darbininkų padėtis eina nuo blogo prie blogesnio. Tad darbininkai jau netiki į "laipsnišką" perėjimą iš kapitalizmo į socializmą.

Kad Anglijos darbininkai eina kairyn ir jau pradeda permatyti, kad Darbo Partija tai kapitalistų paramai partija, tai tiesa. Bet darbininkai mažai gali tikėtis ir iš tokių vadų, kurie susispietę apie Neprigulmingą Darbo Partiją. Pastaroji, sykiu su jos vadu Brockway, yra taip pat oportunistinė ir neveda darbininkus tikrai revoliuciniai. Tik Komunistų Partija yra tikrai revoliucinė partija ir veda darbininkus į pergalę.

Nankingo Valdžia Giriasi Savo Laimėjimais

SHANGHAJUS. — Mūšiuose tarpe Nankingo valdžios armijos ir sukilėlio generolo Liu Hsiang laimi valdžia. Mūšiai eina Szechwan provincijoj. Sakoma, kad mūšiai tęsėsi apie septynias valandas laiko.

Šiuose mūšiuose krito 7,000 darbininkų. Šios žmogžudynės galės pasibaigti tik tuomet, kuomet Chinijoj laimės Raudonoji Armija ir įsisteigs Sovietų valdžia.

Kelios dienos atgal buvo davinių, kad Raudonoji Armija eina smarkiai pirmyn. Nankingo valdžios pasikėsinimai sunaikinti revoliucinę armiją nevyksta. Darbininkų valdžia stiprėja.

Sovietų Laikraščiai Apie Sutartį

MASKVA. — "Raudonoji Žvaigždė", Sovietų Sąjungos Raudonosios Armijos organas, jau išsireiškė apie Anglijos valdžios pertraukimą prekybos ryšių su Sovietų Sąjunga. "Raudonoji Žvaigždė" pareiškia, kad šita politika yra pasekmė Anglijos politikoj koservatyvų įsigalėjimo. Bet ta politika kenksminga pačiai Anglijai.

Nauja Valdžia Belgijoj

BRUSSELIS, Belgija. — Belgijos karalius pavedė grafui Charles de Broqueville, katalikiškam senatoriui, sudaryti naują valdžios kabinetą.

Taip vadinama liberalinė komisija priėmė rezoliuciją, kuria reikalaujama panaikinti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus.

BOLIVIJA LAIMI

LA PAZ. — Sakoma, kad Bolivija, kuri kariauja Chaco distrikte už portą Arce, laimi mūšius. Bolivija turi ir armijos daugiau, negu Paraguay.

VIENA.—Austrijos valdžia jau pradėjo net tuos pačius socialistus areštuoti, kurie ją remia. Po susikirtimui su fašistais, areštuota 40 socialistų.

Romos Papa Laimina Pavargėlius

VATICAN CITY. — Romos katalikų mulkintojas papa suteikė "palaiminimus" 250 pavargėlių ir senų žmonių. Jisai jiems pareiškė, kad jie nėra seni, nes jų "širdys jaunos." Taip pat nesą biedni, nes jų "dvasinis turtas", t. y. tikėjimas į amžinąjį gyvenimą, brangesnis už visokius turtus. Bet pats papa nepaiso "dvasinių turtų." Jisai grobia svietiškus turtus.

Japonija Nusileidžia Tautų Lygai

TOKIO. — Japonija dar nedavė galutino savo atsakymo del Tautų Lygos Lytton komisijos raporto. Bet jau aišku, kad Japonija darys nusileidimus, nes jai reikalinga palaikyti gerus ryšius su Tautų Lyga del Mandžurijos plėšimo.

Anglija bus Sausa už 15 Metų

LONDONAS. — Anglijos statistikos parodo, kad Anglijoj girtybė mažinasi. Jei taip mažinsis, tai sakoma, kad už 15 metų Anglija paliks sausa. Veikiausia girtybė mažinasi del nedarbo ir del didesnio žmonių skurdo. Mat, kuomet nedirba, tai mažiau yra iš ko ir girtauti.

(Daugiau žinių 5-tam pusl.)

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00	United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	08.00	Brooklyn, N. Y., six months	4.00
Foreign countries, per year	$8.00	Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	6.00	Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Ponas Masarykas Apie Sovietų Sąjungą

Nesenai vokiečių dienraštis "Berliner Tageblatt", kaip praneša Kauno laikraščiai, išspausdino savo korespondento pasikalbėjimą su Čecho-Slovakijos prezidentu, p. Masaryku. Užklaustas, ką jis mano apie Sovietų Sąjungą, Masarykas pareiškęs: "Bolševizmo vadai buvo ir yra talentingi žmonės. Bet tai, ką jie sukūrė, nėra joks komunizmas, o tik valstybinis kapitalizmas... Rusijos režimas kai kuriais atžvilgiais yra komunistiškas tik menkuose dalykuose... Pamažėle patys komunistai naikina komunizmo pradus..."

Bet vieną dalyką Masarykas pripažino komunistams—**jie talentingi žmonės.** Jis, žinoma, tiksliai skelbia, kad Sovietų Sąjungoj yra valstybinis kapitalizmas, bet ne socializmas. Tą netiesą skelbia ir socialfašistai. Tai daroma tiksliai, kad atgrąsinti darbininkus nuo Sovietų Sąjungos. Grigaitis tą "teoriją" ataroja jau senai ir vienvališkai.

Kas yra valstybinis kapitalizmas? Matėme ir jautėme savo nugaromis tai Jungtinėse Valstijose laike pasaulinio karo. Valstybinis kapitalizmas reiškiasi tuo dėsniu, kad valstybės galia yra išnaudotojų klasės rankose ir ji, valstybė, pasiima į savo kontrolę tam tikras industrijas. Karo metu Jungtinėse Valstijose kapitalistų rankose buvo, pavyzdžiui, geležinkeliai. Valstybė juos naudojo, skirdama tam tikrą pelną jų savininkams, o paskui, atiduodama geležinkelius savininkams, sumokėjo apie bilioną dolerių už geležinkelių naudojimą. Valstybinis kapitalizmas gali pasireikšti dar ir tuo dėsniu, kad kapitalistinė valstybė bendrai valdo tam tikras industrijas su jų savininkais ir dalijasi pelnais. Valstybinis kapitalizmas nenaikina klasių, bet tik rūsčiau išnaudoja darbininkus, dėdamas į kapitalistų rankas geresnius ir užtikrintus pelnus. Karo metu valstybinis kapitalizmas buvo praktikuojamas visoj eilėj Europos buržuazinių šalių, kur valstybė prievarta versdavo darbininkus dirbti už tam tikras nuskirtas pačių kapitalistų algas. **Valstybiniam kapitalizme privatinė nuosavybė ne tik nenaikinama, bet ji drūčiau saugojama naudai valdančiosios klasės.**

Kitaip Sovietų Sąjungoj. Visupirmiausiai, Sovietų Sąjungoj valstybė yra organizuotų darbininkų rankose. Visi turtai, visos industrijos perėjo į valstybės (darbininkų klasės) rankas, be jokio atlyginimo kapitalistams. Valstybė (Sovietai) tąsias industrijas ir įstaigas naudoja ne atskirų individualų arba grupių praturtinimui, bet dirbančiųjų masių naudai. Visas pelnas, išplaukiąs iš Sovietų Sąjungos industrijų, eina plėtimui pačių industrijų, kėlimui dirbančiųjų masių gyvenimo lygmalos, švietimui ir kultūrinimui visų piliečių, podraug panaikinimui klasių.

Tuo būdu, Sovietų Sąjungos ūkis yra ne valstybiniai kapitalistiškas, bet **socialistiškas.** Tai puikiai žino ir Masarykas ir kiti jo spalvos paukščiai. Bet jie plepa apie valstybinį kapitalizmą, manydami tuo apgauti savo ir kitų kapitalistinių kraštų darbininkus.

Žinokim, Kas Mūs Priešai!

Artinantis prezidentinių rinkimų dienai, kapitalistinių partijų agentai naudoja visus būdus prisiplakimui ir prie svetur gimusių šios šalies piliečių, kad pasigavus jų balsus. Matome republikonus ir demokratus, lendančius į buržuazinę svetimkalbių spaudą su propaganda. Pereitą penktadienį "Daily Workeris" paskelbė republikonų šulo, M. W. Tuthill, laišką, kuriame jis didžiuojasi savo viršininkams suteikimu svetimkalbių spaudai už republikonus propagandos.

Jie tai daro ir darys. Buržuazinė spauda, nepaisant kaip ji vadinasi, socialistinė, kuniginė ar tautinė, talpins republikonų ir demokratų riebiai apmokamus skelbimus, skiepindama nuodus savo skaitytojams, dumdama jiems akis ir kviesdama balsuoti už stambiojo kapitalo partijas.

Darbininkai turi žinoti sekamą: **tiek demokratai, tiek republikonai yra aršūs priešai sveturgimių darbininkų ir, žinoma, bendrai darbininkų klasės.** Atsimenam demokratų administracijos laike Wilsono režimo laikus. Žinom Palmerio darbelius. Republikonai—toki patys. Tiktai pereitais metais, pasidarbavimu Hooverio "darbo" ministerio Doako, tapo išdeportuota apie 20,000 sveturgimių darbininkų. Kongrese ruošiama dar baisesni žabangai, kuriais manoma persekioti ateiviai darbininkai.

Taigi, rėmimas tų partijų yra tolygus nėrimuisi virvės ant kaklo. Lietuviai darbininkai tai turi žinoti. Jie privalo, todel, ne tik nepaduoti savo balsų už kapitalistų partijas (įskaitant ir socialistų partiją, kuri yra sesutė demokratų ir republikonų), bet ir kovoti prieš tą spaudą, kuri garsina tas partijas!

Tiktai komunistinė spauda yra liuosa nuo tų priešų partijų garsinimų. Jokios pinigų sumos jos nepapirko ir nepapirks. Todel ji reikia remti ir platinti.

APŽVALGA

Račkauskas Atleistas

Kauno spauda praneša, kad V. K. Račkauskas tapo paliuosuotas iš Lietuvos užrubežinių reikalų ministerijos tarnybos. Pastaruoju laiku jis buvo Smetonos konsulu Pietų Afrikoj.

Savu laiku, kaip jau žinia, jis ten buvo areštuotas, kuomet bandė pabėgti nuo tų žmonių, kuriems įsiskolino.

Pasak Kauno spaudos, Račkauską fašistinė valdžia kvietusi grįžti Kaunan, bet jis atsisakęs ir tuo praradęs savo tarnybą.

Račkauskas savu laiku buvo "Tėvynės" redaktorius, paskui Lietuvos Atstatymo Bendrovės šėrų pardavinėtojas, "tėvynės atstatytojas." Tas, matomai, jį stipriai pastatė medžiagiškai. Grįžo Lietuvon. Ilgoką laiką gyveno Londone, tarnaudamas Lietuvos atstovybės sekretorium. Ten apsivedė su tūla "augštos kilmės" angle.

Ką Račkauskas veiks ateityje, Kauno laikraščiai neparašo. Jo geras bičiulis ir vienmintis Liutas-Liutkauskas, sugrįžęs iš Lietuvos į Ameriką nesenai tapo iššventintu į katalikų kunigą. Dar nepervėlu ir Račkauskui.

Kunigai Šienaujasi

Lietuvoj leidžiamas kunigų "Šaltinis" agituoja Lietuvos davatkas važiuoti į Jungtines Valstijas sekamais metais. Girdi, josios galėsią dalyvauti Chicagos pasaulinėj parodoj ir savo gimines čia susieiti. Deja tam stoka litų. Todel kunigai ragina savo pasekėjus rašyti prašymus Amerikoje gyvenantiems savo giminaičiams prisiųsti dolerių, kuriais būtų galima apmokėti kelionės lėšos. Kunigai puikiai žino, kaip pasišienauti Amerikos dolerių.

Estonijoj Krizis Pasiekė Dugną

Pasak Lietuvos fašistų "Aido", Estonijoj dalykai labai prasti. Nesenai pasitraukė ministerių kabinetas. "Naują kabinetą sudaryti bus nepaprastai sunku", sako laikraštis, nes "Estų ekonominė padėtis taip pablogėjusi, jog partijos neturi noro imti tolimesnės atsakomybės."

Labai galimas daiktas. Bet tas pats laukia ir kitų, ypačiai mažų valstybėlių.

Kodel Jis Nesigirs!

Kunigų "Draugas" paduoda žinią, kad nesenai įvykusiam Illinois valstijos spulkų (pinigų skolinimo draugijų) s u v a ž i a v i m e, Quincy, Ill., dalyvavęs "Vilnies" puolikas fašistas Evaldas ir advokatas J. Kučinskas. Pastarasis pasidžiaugęs, kad Evaldas užpuolęs "Vilnį". Tuomet, pasak kunigų organo, "suvažiavimas pareiškė pagyrimą States attorney Swansonui už energingą spulkos užstojimą."

Kodel suvažiavimas nepagirs, kuomet ten buvo susirinkę visi toki, kai Evaldas. Juk ten buvo ne darbininkų suvažiavimas, bet apystambių biznierių. Evaldo ir prokuroro Swansono puolimu džiaugiasi ne tik spulkininkai, bet ir lietuviški renegatai ir menševikai.

APLA. ŽINIOS

Apie Padėtį 2-roj Kuopoj Nepakankamai Išaiškinta

Spalių 11-tos d. "L." laidoj tilpo ilga "APLA 2-ros Kp Nario" korespondencija. nušviečianti dabartinę padėtį 2-roj kuopoj. Ten nurodyta, jog kuopa eina prie susispendavimo. Taipgi padaryta išvada, kad prie to susispendavimo veda Rodgers ir kompanija remdamiesi savotiškais išrokavimais.

Man atrodo, kad toj korespondencijoj "APLA 2 Kp. Narys" neganėtinai išaiškino katalikų APLA 2 kp. narių nusistatymą šiuose kivirčiuose. Iš jo rašto darosi išvada, kad didžiuma katalikų yra kaip ir priešingi APLA konstitucijai ir principams. Bet taip ištikrųjų nėra.

Kiek man teko patirti apie McKees Rockso katalikus, tai jie yra didelėj didžiumoj sukalbami žmonės. Kuomet čia rengia prakalbas ALDLD vietinė kuopa, tai jie visados dalyvauja prakalbose ir pagal savo išgalės net paremia darbininkų judėjimą. Jie taip pat dabar kapitalistinio krizio prispausti, neša didelį skurdą. Jie vis aiškiau pradeda nusistatyti prieš kapitalistinį išnaudojimą. Jie yra dideli remėjai APLA organizacijos ir taipgi konstitucijos.

Kodel dabar jie nusistatę prieš APLA Centrą ir prieš tuos, kurie remia APLA Centrą? Todel, kad vienybės klausimas jiems neaiškus, kad mes nemokėjome prie jų prieiti ir tinnkamai išaiškinti, jogei susivienijus abiem organizacijom bus nauda visiems APLA nariams. Jiems rodosi, kad APLA Centro Komitetas parduoda APLA kitai organizacijai; kad APLA 2 kuopos namas ir visas turtas bus užgriebtas ir New Yorkan nuvežtas; kad APLA 2 kp. nariai, kaipo katalikai, bus išmesti iš suvienytos organizacijos.

Tuo nesusipratimu dabar pasinaudoja toks vėjo botagas F. Rodgers. Jis sakosi viską žinąs, Centro pirmininku buvęs ir tt. Jis skleidžią tarp katalikų visokius melus apie bolševikus, kaip jie esą sukti, persekioją kitų pakraipų žmones, mėtą juos iš organizacijų. Kiti tokie jam pagelbon ateina. Na, ir užkuria didžiausią ugnį, kuri dabar sunku beužgesyti.

D a b a r t i n i u laiku, kuomet Rodgers ir keletas kitų vadukų jau per toli nuėjo suorganizuodami kitą draugiją ir bandydami APLA 2 kp. turtą pasigriebti, mes turime daug daugiau dirbti tarpe sukladintų narių. Turime išaiškinti ir savo darbais parodyti, jogei Centro Komitetas ištikrųjų sąžiningai darbuojasi visų narių naudai ir kad 2 kuopos turto niekas negali užgriebti; kad tas turtas buvo sudėtas 2 kp. narių, tai ir turi pasilikti APLA 2 kuopos nuosavybe.

Spalių 29 d. APLA 2-ra Kp. Susispenduoja. Nariai Turi Susirūpinti

Atrodo, kad APLA 2 kuopa susispenduos. Centro Komitetas davė jai 30 dienų pataisyti padėtį. Spalių 29 sueina lygiai 30 dienų. Laikas visai trumpas beliko. Nepamatysime, kaip sulauksime tos dienos ir visa kuopa susispenduos.

Susispenduos jinai už tai, kad Rodgers ir kiti vadukai nusistatę nepildyti Centro patvarkymų, toliaus laužyti APLA konstituciją. Jie mat nori, kad tiktai daugiau būtų sujrutės kuopoj ir kad jie iš to galėtų daugiau pasinaudoti.

Šios kuopos nariai turėtų rimtai susirūpinti šiuo klausimu. Kuomet kuopa susispenduos, juk ir nariai taipgi susispenduos. O susispendavę jie nebegali gauti nei pašalpos nei pomirtinės. Tada ar Rodgers ir kiti vadukai galės tiems suspenduotiems nariams mokėti pašalpą ir pomirtinę? Aišku, kad nemokės.

Tiktai pamislykime, kas būtų do tvarka organizacijoj, jei kuopos nariai pradėtų nepildyti savo organizacijos konstitucijos. Norėtųsi paklausti tų APLA narių, kurie priguli prie SLA, katalikiško susivienijimo bei kitų draugijų, ar ten jie taipgi nepildo konstitucijos, ar ir ten jie gali nusitarti draugijos bei kuopos turtą pavesti kitai organizacijai? Būtų gerai, kad jie paaiškintų.

Jeigu mes esame kokios nors organizacijos ,nariai, tai, suprantama, turime laikytis tos organizacijos konstitucijos. Jeigu konstitucija negera, tai seime turime ją taisyti ir padaryti gera. Jeigu nepatinka APLA konstitucija, tai ateina sekamą vasarą reguliaris seimas ir tada bus proga taisyti. Bet dabar turime laikytis dabartinės konstitucijos, o ne daryti naujas organizacijas ir naują konstituciją.

Daugelis 2 kuopos narių jau suprato, jogei reikia laikytis APLA konstitucijos ir toliaus jau nebegalima eiti su tais vadukais, kurie laužo organizacijos taisykles. Centro Komitetas jau gavo nuo daugelio prašymus nesuspenduoti juos, kuomet kuopa susispenduoja. Suprantama, Centro Komitetas nesuspenduos tų, kurie priduoda prašymus ir pasisako užpildymą APLA konstitucijos ir tinkamai sutvarkymą 2 kuopos.

Kur Tokie Vadukai Gali Nuvesti? Kiek Būtų Naudos APLA Nariams?

Jeigu mes visi pasektume paskui Rodgerį ir kitus tokius vadukus, kur tada mes atsidurtume? Išsibrauktume iš APLA organizacijos, netektume pašalpos ir pomirtinės. Aiškus tokių nusistatymas: laužykime konstituciją, nepildykime Centro Komitėto nutarimų, tada mus visus suspenduos ir bus pabaigtas kriukis. Jie tada galės susiorganizuoti kitą organizaciją ir vadovauti, kaip jiems patinka. Bet nariai turės panešti didelius nuostolius.

Nepaprastam seime buvo vienas delegatas iš Grand Rapids. Jisai yra geras draugas F. Rodgerso, Zabelos. Prieš seimą jis turėjo su pastaraisiais pasitarimus, kaip uždėti "atačmentą" ant Centro turto ir kaip suorganizuoti kitą Centrą. Tai A. B. Šatkus. Jis mat susirūpino APLA turtu.

Dabar gavome žinių, kad A. B. Šatkus susirūpinęs yra SLA 60 kp. ir APLA 33 kp. narių sumokėtais pinigais. Vienas tautininkų laikraštis rašo, kad A. B. Šatkus "ne visus narių sumokėtus pinigus pasiuntė į Centrą." APLA 33 kuopos nariai taipgi skundžiasi, kad jis neprisiunčia visų pinigų Centran.

Matote, tokie žmonės ieško kito žmogaus aky krislo, bet nemato savo aky rąsto. Pirmiausia jie patys turi pavyzdingumą parodyti, tada kitus mokinti.

Jeigu bent vienas matote ką nors negero Centre, tuojaus turite nurodyti, kas negero. Jeigu kuris nors matė, kad Centras nesilaiko kur nors konstitucijos, tuojaus reikia pareikalauti, kad jis laikytųs konstitucijos. Bet niekad nereikia reikalauti, kad Centras laužytų konstituciją. O 2-ros kuopos vadukai kaip tik ir nori, kad ir Centro Komitetas nesilaikytų APLA patvarkymų, kaip kad jie nesilaiko.

J. Gasiūnas,
APLA Centro Sekr.

NAUGATUCK, CONN.

Į Prakalbas Apie Rinkimus

Lietuvių Politinis Kliubas rengia prakalbas rinkimų klausimu, nedėlioj, spalių (Oct.) 23 d., 3:30 val. po pietų, Linden Park svetainėje. Kalbės drg. Siurba, LDS organo "Tiesos" redaktorius iš Brooklyno, N. Y.

Taipgi bus programa, susidedanti iš dainų, kurias išpildys Vilijos Choras iš Waterburio.

Tad draugai darbininkai ir darbininkės, jauni ir seni, iš Union City ir Naugatucko, dalyvaukite šiose prakalbose. Išgirskite apie svarbiausius jums klausimus, su kuriais rišasi šie rinkimai.

Įvairių kapitalistinių partijų politikieriai šiandien savo spyčiais per radio užteršia orą, bemonydami darbininkus, kad tik už juos balsuotų. Bet po rinkimų jie visi atsuka darbininkams savo nugaras.

Mums gi tikrą tiesą pasakys nedėlioj darbininkų klasės kalbėtojas ir išaiškins, už katrą partiją darbininkai turi balsuoti.

Kviečia visus,

Rengimo Komisija.

BINGHAMTON, N. Y.

Iš ALDLD 20 Kp. Prakalbų

16 d. spalio ALDLD 20 kuopa turėjo surengus prakalbas. Kalbėtojum buvo drg. A. Bimba iš Brooklyno, N. Y. Drg. A. Bimba pasakė gerą prakalbą svarbiais dienos klausimais. Jis plačiai kalbėjo apie prezidentinius rinkimus; aiškiai pabrėžė, kokią svarbią rolę lošia darbininkų judėjime šie rinkimai. Taipgi jis gražiai papasakojo apie dabartinį krizį, kaip visa pramonė eina laipsniškai žemyn; ir darė palyginimą su Sovietų Sąjungos pramone, kuri diena iš dienos kyla augštyn. Kalbėjo ir kitais svarbiais klausimais, ragindamas darbininkus ir darbininkes stoti į ALDLD 20 ir LDSA 23 kuopas ir į Komunistų Partiją.

Klausytojų šiose prakalbose buvo vidutiniai. Gauta 3 nauji "Laisvei" skaitytojai, 1 naujas narys į ALDLD 20 kuopą ir parduota kiek literatūros. Padengimui lėšų aukavo šie: A. Mikalajūnas $1; po 50 centų J. Strotis, B. Zmitraitė, A. Vėžienė, V. Kapučiauskienė, Kaminskienė, Jankauskas ir J. M. Kaminskas; 29 centus S. Vaineikis; po 25 c. J. Sadauskas, M. Žvirblienė, A. Bagdonas, K. Dzidulionis, V. Zmitraitė, A. Navalinskas, K. Kerevičius, J. Aleksandravičius, J. Aleksandravičienė, P. Mikalajūnas, J. Gabužis, J. Degutis, L. Tvarjonas, P. Mikalajūnas, F. Maldaikis ir S. Jasilionis; smulkių $3.72, viso pasidaro $12.76.

Su šiomis prakalbomis prasidėjo ALDLD "Laisvės" ir "Vilnies" vajus mūsų kolonijoje. Čia yra būrelis draugų ir draugių, kurie prisižadėjo pasidarbuoti vajaus laiku. Ir nėra abejonės, kad pasekmės bus.

Girnienė.

Springfield, Ill. — Illinois valstijos farmeriai dar laukia, kad jų reikalus pataisytų Rooseveltas, demokratų kandidatas į Jungtinių Valstijų prezidentus. Bet jie nieko nelaimės iš Roosevelto.

"LAISVĖS" KONCERTO

Programoje Dalyvaus

DRG. D. ZDANIUTĖ

Wilkes Barre Aido Choro mokytoja. Ji taip pat mokytojauja merginų oktetui, kuris susideda iš to choro narių. Tas oktetas, vadovaujant draugei Zdaniutei dainuos "Laisvės" koncerte Brooklyne.

DEMETRI CRIONA
Tenoras

Jo karjieros rekordai: Odessa Muzikos Teatro operoje dainavo ir lošė 1916, 1918 m. Grekų Nacionalėje Operoje, Athens, Graikija, lošė keturis sezonus: 1919, 1922 m. Nuo atvykimo į Ameriką, dainavo kaipo solistas Rusų Symfonijos Grupėje, New Yorke, sezonais 1924, 1926 m. Vėliaus gavo vietą pirmojo tenoro The Kings Henchman Opera Co., kur vaidino ir dainavo 1926-1927 m. Toliau, 1928 m. veikė prie American Music Drama. Gi 1929 m. dainavo Pennsylvania Opera Co., o 1930 m. Philadelphia Civic Opera Co. Dabar ja uantri metai dainuoja Russian Grand Opera Co. Mes jį girdėsime "Laisvės" koncerte.

K. MENKELIUNIUTĖ

Jau pasaulinės reputacijos dainininkė, tik dabar grįžus iš Italijos

NICHALAI HODARIK

Žymus rusų baritonas, kuris net ir krizio laike turi darbo teatruose

ADELĖ VALATKIUTĖ

Tai detroitietė, dramatiškas sopranas, kuri dabar mokinas Philadelphijos konservatorijoj ir mokytojauja ten Lyros Chorui

A. VIŠNIAUSKAS

Puikiai progresuojantis baritonas, kurio balsas skamba daugelyje darbininkiškų parengimų

AIDO CHORO MERGINŲ SEKSTETAS

Mokinasi įdomų veikalą su dainomis šiam koncertui

B. ŠALINAITĖ IR N. VALINČIUTĖ

Pasižymėjusios pianistės duos gražų piano duetą

BROOKLYNO AIDO CHORAS

Kurį draugė Šalinaitė pastatė ant laipsnio darbininkiškoje dailėje.

Taipgi bus dar keletas Specialių Kavalkų

Wm. NORRIS ORKESTRA

Po programai bus šokiai, kurie tęsis iki 12 valandai nakties

Įžanga: $1, 75c. ir 50c.

Pradžia 3 val. dieną

Įvyks Nedėlioje

13 Lapkričio (Nov.)

NEW GRAND ASSEMBLY
318 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

PROLETARŲ MENAS

40 Metų Didžiojo Proletarinio Rašytojo Kūrybos

Z. Nusinov.

Prieš 40 metų, 1892 m. rugsėjo mėn. Tifliso laikraštyje "Kavkaz" buvo atspausdinta pirma Maksim Gorkio apysaka **"Makar Čudra."**

"Makar Čudra"—legenda apie jaunuolį Loiko Zabarą, kuris augščiau savo gerovės, savo laimės, savo meilės stato laisvę, išdidžią, veiklią žmogišką nepriklausomybę.

Kame glūdėjo prasmė šios apysakos, kur ji šaukė?

Ji įkvėpė avarijos ir nuolankumo panieką, šaukė kovon. Ji buvo nukreipta prieš tada viešpatavusį rusų literatūroj ir visuomeniniam gyvenime slopinimą ir taikstymąsi reakcijai.

"Klime Samgine" A. M. Gorkij taip charakterizavo metus, kurie prabėgo prieš jo kūrybos pradžią.

80-tųjų metų pradžioj žuvo paskutiniai heroiškos "Narodnoj Voli" atstovai. "Kai herojai buvo išnaikinti, jie, kaip visuomet būna ,pasirodė kalti tame, kad sukėlę viltis, negalėjo įkūnyti. Daugelis negaišdami ir išmintingai uždarė savo namų duris, prieš didvyrių grupės skeveldras, kurie dar vakar iššaukė pasigėrėjimą, bet šiandien galėjo tik sukompromituoti."

Savo renegatystę, savo visuomenišką bailumą buržuazija, liberalinė inteligentija dangstė ant greitųjų iškeptomis teorijomis:

"Žmonės greitai protingėjo,—pasakoja A. M. Gorkij,—ir sutikdami su Spenseriu, kad "iš švininių instinktų neišdirbsi auksinio pasielgimo", sukaupė savo jėgas ir talentus "savęs pažinimui", individualinės buities klausimams. Greitai artinosi prie priėmimo obalsio "mūsų laikai—ne didelių uždavinių laikai".

Šios nuotaikos, išreiškiančios kapituliaciją prieš samoderžaviją, kartais subjektyvinį reakcijos pateisinimą ir priėmimą, visuomet objektyvę reakcijos pagelbą, rado ypatingą palaikymą F. M. Dostojevskio asmenyje ir savotiškai L. N. Tolstojaus asmenyje.

A. M. Gorkis taip charakterizuoja jų rolę tos epochos renegatystės ir sukliurimo nuotaikos.

"Geniališkiausias menininkas, kuris taip stebėtinai giliai jautė pikto jėgą, kad rodėsi jo tvėrėju, velniu, numaskuojančiu pats save, šis menininkas, krašte, kur dauguma ponų buvo tokiais pat vergais, kaip ir tarnai, isteriškai šaukė:

"Nusiramink, išdidus žmogau. Kentėk, išdidus žmogau".

O po jo nemažiau galingai skambėjo balsas kito genijaus griežtai ir atkakliai tvirtindamas, kad laisvėn veda tiktai vienas kelias—"jėga nesipriešinimo piktui" kelias.

A. M. Gorkis čia nekalba apie trečią didį tos epochos rašytoją, apie A. P. Čechovą, kuris savo kūryboj atvaizdavo tuos bevalius, nuolankius, nuo kovos bėgančius.

Reakcingai Dostojevskio ir Tolstojaus filosofijai, renegatiškai—bailiai Čechovo inteligentų teorijai ir praktikai, mažų dalykų obalsiui, kompromiso ieškančiai su samoderžavija buržuazijai—A. M. Gorkis prieš pastatė laisvę mylinčiųjų, išdidžiųjų, veikliųjų herojų maištą.

o—o—o—o

Legenda apie Loiko Zabarą ("Makar Čudra") buvo pirma visoj eilėj M. Gorkio kūrinių, **kur jis apdainavo veiklią, išdidžią ir nepriklausomą asmenybę.** Ji nesutinka gyventi pilku gyvenimu, kaip tai pataria Čechovo inteligentas Ivanov (drama "Ivanov"), ji atsisako nusilenkti, prie ko šaukia Dostojevskis. Ji supranta, kad nusilenkimas—silpnų ir menkų likimas. Ji perdaug aštriai jaučia smurto piktą ir pikto smurtą, kad priimti tolstojinį šaukimą: "Nesipriešink piktui jėga." **Krikščioniškai šventenybei ji priešpastato narsiųjų ir drąsiųjų beprotybę.**

Šių savo idejų nešėjais M. Gorkis darė arba legendarinius vaizdus ("Makar Čudra," "Apie čirkšlį, kuris melavo ir genį tiesos nešėją," "Senutė Izergil," "Daina apie sakalą" ir kt.) arba basiakų"—liumpen proletarų vaizdus.

Tai, vienok, anaiptol nebuvo rezultatu to, kad Gorkis būtų buvęs liumpen-proletarų ideologu, individualistinio anarchizmo dainium, kaip tvirtino daugelis buržuazinių kritikų.

Reakcijos sąlygose, apdainavimas legendarinės veiklios asmenybės, priešpastatymas "basiako" vaizdo su jo netaupumu, savivalia, pasišventimu bailaus taupaus miesčionies vaizdui, turėjo objektyviai revoliucionizuojančios reikšmės.

Neveltui M. Gorkis užbaigė savo romantizuotų legendų barą apie heroiškas asmenybes, apie laisvę mylinčius basiakus, "Daina apie Sakalą," narsiųjų beprotybės gyrimu, šauksmu "stipriau tesugriaudžia audra." **Visos jo ramantizuotos legendos ir apysakos apie "basiakus," kaip ir visa jo kūryba ,buvo audros pranašu, skelbė ir ruošė 1905 metų revoliuciją ir virto pergalės faktorium.**

II

Liberalinė buržuazinė kritika išskaitė M. Gorkio šauksme: "Stipriau tesugriaudžia audra" savo obalsį: "Tegyvuoja konstitucija." Ji sutolygino jo "basiakų" vaizdus su Ničes viršžmogiais ir paskelbė M. Gorkį anarcho—individualizmo ideologu.

A. M. Gorkis visu savo literatūriniu ir politiniu veikimu sumušė tą klasiniai priešingą jo literatūrinio, kaip ir visuomeninio veikimo išaiškinimą.

A. M. Gorkis neapsistojo bendrai liberalinėse pozicijose ,prie kurių taip smalsūs buvo daugelis rašytojų pakilusios revoliucinės bangos atmosferoje. Jis neapsistojo prie radikaliai—inteligentinių simpatijų tai ar kitai socialistinei partijai arba net socialdemokratinei partijai aplamai, o atėjo tiesiog RSDP. bolševikų frakcijon, pas V. I. Leniną.

M. Gorkij praleido savo vaiko dienas ir jaunatvę sunkiose neteklių ir darbo sąlygose. Jo "universitetas" buvo, kaip jis pats pasakojo ,amatų dirbtuvė ir kepykla, kur jis praėjo sunkų nežmoniško darbo mokslą carinės pirklių Rusijos sąlygose. Gorkis žinojo ir knygų universitetus. Jis jau 1905 metais buvo vienas iš labiausiai apsišvietusių kultūringiausių rašytojų Rusijoje. Jo pasirinkimas tarp narodnikų ir marksistų, kurių ginčams jis jau jaunatvės metais Kazaniuje prisiklausė, tarp menševikų ir bolševikų, kurių kovoje jis jau tiesioginiai dalyvavo, buvo padarytas ne tik tai dėka didžiulio proletariato menininko nujautimo, bet ir dėka jo didelio knyginio kultūringumo. **Jis atėjo pas Leniną, kaipo menininkas mąstytojas, netik tai pajutęs, bet supratęs mūsų partijos teisingumą.**

Po 1905 metų revoliucijos pralaimėjimo, kada daugelis nesenai žaidžiusių su revoliucija skubėjo ją išduoti, M. Gorkij dar su didesniu atkaklumu pasiliko savo vietoje.

Tais metais, kai marksistuojančiam žurnale "Sovremenyj Mir" spausdino Arcibaševo "Saniną," kai buvęs Gorkio bendrininkas sulig rinkinio "Znanie" L. Andrejevas pareiškė, kad "taip buvo, taip bus" ir šaukė revoliucionierius prostitucijos namo "tamson," M. Gorkis parašė romaną "Motina," kur pirmą kartą ne tik tai rusų, bet ir pasaulinėj literatūroj davė platų paveikslą darbininko pasikeitimo į sąmoningą kovotoją už proletariato ideją.

V. I. Leninas, sutikęs M. Gorkį partijos suvažiavime Londone, sakė jam: **"Labai gerai, kad paskubėjai parašyti šią knygą. Knyga reikalinga, daug darbininkų dalyvavo revoliuciniame judėjime nesąmoningai, stichiniai ir dabar jie perskaitys "Motiną" su didele nauda sau. Labai dabartinių laikų knyga.**

III

Pasilikdamas ištikimu revoliucijai visais reakcijos metais, M. Gorkij ypatingai parodė savo proletarinio rašytojo didingumą imperialistinio karo metais. Imperialistinis karas pasirodė dideliu išbandymu visai proletarinių revoliucionierių kartai, susidariusiai antrojo Internacionalo epochoj. Šį bandymą neišlaikė, kaip žinome, tokie geriausi II-jo Internacionalo atstovai, kaip Žiul Ged, G. V. Plechanovas.

M. Gorkis pasiliko internacionalistinėse pozicijose. Jis išleidžia žurnalą "Lietopis" ("Metraštis"), kur stengiasi surinkti apie save internacionalistines jėgas ir kuris ligi vasario revoliucijos Rusijoje buvo tribuna bolševikams—internacionalistams.

Gorkis visiškai atsiduoda Spalių revoliucijai, partijos ir Lenino idealam. Visas savo didžiules kūrybines jėgas, savo išimtiną pasaulinį autoritetą atiduoda socializmo įkūnijimui.

Jis kovoja už revoliucijos pergalę menininko publicisto, kultūrinės revoliucijos organizatoriaus, auklėtojo ir visos mūsų literatūros vadovo talentu.

Sunkiose pilietinio karo sąlygose, o paskui įtemptose mūsų statybos apystovose, **jis tęsia išimtinai meniškų vertybių kūrybą.** Jis per tuos metus išleidžia savo knygą apie Tolstojų, kuri be Lenino išsitarimo apie Tolstojų, neturi sau lygių pasaulinėj literatūroj savo gilumu ,aštrumu, išimtina drąsa ir teisingumu.

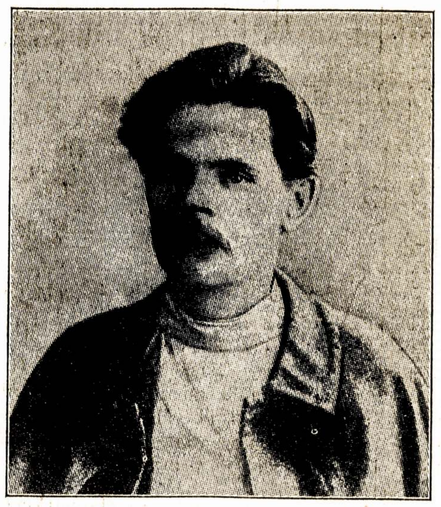

Maksim Gorkij

Tokiam amžiuje, kada daugelis pasaulinių rašytojų jau tik tai renka ir leidžia anksčiau sukurtą, jis sukuria tokius monumentalinius, meniškus kūrinius, kaip "Dielo Artamonovych" ir "Zizn Klima Samgina." Jeigu daugelis pirmesnių M. Gorkio kūrinių, pradedant "Foma Gordiev," buvo proletarinės literatūros stiliaus, jos metodo kaipo dialektiniai materialistinio metodo augimo demonstracija, tai šiuose dviejuose kūriniuose dialektiniai—materialistinis metodas jau įgavo savo klasinį išreiškimą.

"Dielo Artamonovych"— meniška trumpo Rusijos kapitalizmo pražydėjimo ir greito žlugimo istorija. "Žizn Klima Samgina"—rusų radikalinės ir socialistinės inteligentijos istorija nuo didvyriškos "Narodnaja Volia" žuvimo laikų—reikia manyti—ligi mūsų dienų.

Abu šie kūriniai,—**meniškas parodymas to,** kaip neišvengiamas buvo priešspalinių krašto šeimininkų žlugimas.

Senoji Rusija—priešspalinė Rusija M. Gorkio kūriniuose išstoja trijose pagrindinėse kategorijose. **Okūrov**—kaipo miesčioniškas Rusijos bukaprotiškumo ir apnubežiuotumo įasmeninimas; **Majakinai — Artamonovai,** kaipo pirklių fabrikantų Rusijos žvėriško godumo ir begailestingumo įasmeninimas; **Varavkai ir Samginai,** kaip dvasiško skurdo, bevališkumo, amorališkumo, radikaliosios inteligentijos, objektyviai padėjusios okūrovščinos konservavimui ir iš baimės ir sąžiningai išpildžiusios, iš esmės, Artamonų dalyko saugotojų rolę.

Meniškas M. Gorkio šių klasinių požymių išreiškimas suvaidino didžiulę jų socialinio griovimo rolę proletariatui.

Bet Gorkis neaprubežiavo savo dalyvavimą proletarinėj kovoj tik menišku žodžiu. **M. Gorkis,** kaip publicistas ir visuomeninis veikėjas, **visuomet buvo didžiuliu proletarinės kovos faktorium.**

Jo pastarųjų metų straipsniai nukreipti Vakarų ir mūsų inteligentijai, jo išstojimai apie baltagvardiečius, apie buržuazinę kultūrą, apie miesčionį, prieš karą, dokumentai, su kuriais praeityj gali lygintis tik žymūs Volterio, Giugo ir Leo Tolstojaus istoriniai išstojimai, su vienu, vienok, esminiu skirtumu, kad Volterio straipsniai ir pamfletai, o tuo labiau Giugo kalbos ir Tolstojaus straipsniai buvo bejėgiškumo pafoso išreiškimu, didelio skausmo ir negalios šauksmu. Tuo tarpu **M. Gorkio išstojimai yra didžiuliu socializmo statytojų nusmerkimu kapitalistinio pasaulio.** Ir jeigu L. Tolstojaus "Negaliu tylėti" pasiliko vien bejėgiškumo aimanavimu, tai toki M. Gorkio išstojimai, kaip "Kada priešas nepasiduoda, jį sunaikina," kaip "Kultūros meisteriam," **išreiškia rūsčią proletariato jėgą, jo pasiryžimą sunaikinti tuos priešus ir jų žalingą kultūrą, jo sugebėjimą vieton nuosavybinės kultūros sukurti savo proletarinę, socialistinę kultūrą.**

Dar 1910 metais V. I. Leninas rašė:

"Gorkis be abejonės stambiausias proletarinio meno atstovas, kuris daug del jo padarė ir dar daugiau gali padaryti."

A. M. Gorkis, per tuos 20 su viršum metų, kurie prabėgo nuo to laiko, kaip šios eilutės buvo parašytos ,puikiai pateisino šiuos savo didžiojo mokytojo ir draugo žodžius.

Knygoje apie Leniną A. M. Gorkis rašė:

"Žmonės trokšta—jei jie trokšta—visiškai ne pagrindinio savo socialinių įpročių pakeitimo, o tiktai jų išplėtimo. Pagrindinis daugumos dejavimas ir šauksmas "netrukdykit mums gyventi, kaip mes pripratome." Vladimiras Leninas buvo žmogumi, kuris taip patrukdė žmonėms gyventi jiems priprastu gyvenimu, kaip niekas iki jo nemokėjo to padaryti" (207).

Ir tame M. Gorkis buvo ištikimu Lenino mokiniu ir bendrininku. Jis visuomet—pradedant apysakomis: "Makar Čudra" ir "Senutė Izergil," "Daina apie sakalą ir bureviestniką," drama "Miesčionys" ir knygomis apie okurovščiną, ir baigiant paskutiniais straipsniai apie mūsų priešus, kuriuos reikia sunaikinti, jeigu jie tęsia pasipriešinimą, ir apie mūsų pasiekimus, kurie remiasi proletariato ir mūsų partijos giliu troškimu pagrindinių pakeitimų, visų socialinių savininkiško žmogaus įpročių—trukdant žmonėms gyvent jiems priprastu gyvenimu, jis darė taip, kaip tai labai nedaugelis pasaulinės literatūros revoliucinių menininkų.

Keturiasdešimt metų literatūrinio ir visuomeninio A. M. Gorkio veikimo—tai keturiasdešimt metų proletarinės kultūros augimo ir vystymosi, keturias dešimt metų tarptautinio proletariato kovos ir nugalėjimų, ir pirmoj eilėj Rusijos, SSRS proletariato.

Šie keturiasdešimt metų kovos už pavertimą dvarininkų kapitalistų Rusijos Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjunga už socializmo pergelę visame pasaulyje.

Mūsų Organizacijos Reikalais

Finansai

Mūsų finansai jau pradeda išsisemti. Draugai ir draugės, turite nepamiršti mūsų pačių reikalų.

Dabar, kuomet eina eilės parengimų, tai juos reikia panaudoti ir mūsų reikalui—**veikalų ir dainų leidimui.** Mes sakome sekamai: Kiekviename meno parengime, kurį rengia meno organizacija — choras, dramos grupė, **reikalinga parinkti aukų veikalų leidimui.**

"Inkvizicijos" išleidimas kainavo Meno Sąjungai apie 160 dolerių, o įplaukų dar negavome nei cento už šį veikalą. Panašiai yra ir su kitais veikalais. Todel primenam draugams ir draugėms, kad finansavimas Meno Centro yra nuolatinis dalykas. Didelių vajų mes nevedame, bet draugai gali patys susiprasti ir po biskį paaukauti mūsų reikalams.

Pareiga ir Kitų Organizacijų

Meno reikalai nėra tik mūsų chorų ir dramos grupių reikalai. Meno Sąjunga yra organizacija abelno mūsų judėjimo. Veikalų leidimas taip turi rūpėti ne tik Meno Sąjungai, bet ir kitoms mūsų organizacijoms, kaip tai: ALD LD., LDS., LDSA. ir t.t. Šios visos organizacijos dirba darbininkišką kultūrinį darbą, jos surištos ir su menu.

Todel mes drįstame paprašyti, kad ir kitos mūsų organizacijos gelbėtų ir prisidėtų prie veikalų leidimo. Jei organizacija negali aukoti, tai draugai gali centą kitą sumesti-parinkti aukų mūsų kultūriniam darbui.

Dalyvaukime Rinkimuose

Pereitame Meno Skyriaus numeryje mes išspausdinome veikalėlį "Vote Red." Tai tinkamas veikalėlis rinkimų klausimui. Labai tinkamas masinėse prakalbose, arba šiaip rinkimų parengime.

Laikas jį susimokinti jau trumpas, bet su pastangomis dar galima. Draugės iš Binghamtono jau prisiuntė pareikalavimą dainų. Čia draugės imasi darbo. Gerai, reikia ir kitiems mūsų chorams to darbo imtis. Taip mūsų chorai ir gali dalyvauti politinėse kovose.

SklokišKas Menas

Mums praneša, kad Newarko sklokininkai ruošiasi vaidinti veikalą "Konsilium Fakultatis." Dabar darbininkai badauja, bedarbė, 15,000,000 darbininkų be darbo.

Gi tame veikale kalba **eina apie persivalgiusio buržujaus pilvą.** Argi netinka momentui?!

Abelnai veikalas neturi nieko net socialio. Net buržuazijos akimis žiūrint veikalas netinkamas. Tai reiškia, kuomet mes einame prie darbininkiškų veikalų, tai pruseikiniai renkasi 100 nuošimčių buržuazinį šlamštą.

Reikia Rašinėti Daugiau

Reikia į Meno Skyrių daugiau rašinėti. Mes dar vis negalime išjudinti mūsų draugus rašinėti apie chorų veikimą. Bet čia pat reikia pastebėti, kad mes raginame rašinėti ne vien apie parengimus—kas buvo ir kas bus surengta, bet **apie ideologinį veikimą**

Reikia rašinėti apie chorų veikimą darbininkų judėjime. Apie dainas, veikalus, kuriuos chorai perstato. **Į mūsų kūrinėlius reikia išmokti pažiūrėti kritiškai.**

Be to, reikia rašinėti vaizdelių, pasakaičių, veikalėlių, eilių ir t.t. Padarykime, kad mūsų Meno Skyrius būtų įvairesnis, įdomesnis. Pagaliaus, kad jame darbininkas galėtų matyti savo veidą, bėdas, vargus ir kovas—kad jis dainuotų ir kovotų.

Baltimoriečiams

Philadelphijos ir Baltimorės draugai greitai turės prelekciją apie meną. Tenai bus draugė Šalinaitė.

Bet draugai turi gerai prisirengti prie šių prelekcijų. Baltimorės draugai jau nutarė, kad choras "negalima organizuoti" tenais. Tai labai peiktinas ir sektantiškas draugų pasielgimas. Jei jau jie nutarė, kad negalima organizuoti choras ,tai matoma, kaip tie draugai apsikalę siauroje veikimo klėtkelėje. Juk jau vienas toks tarimas **veikimą sukausto geležiniais retėžiais.**

Draugai greitai turėtų pataisyti tokį klaidingą nusistatymą. **Tarimo čia negali būti. Veikimas, išbandymas turi parodyti ar galima, ar negalima choras suorganizuoti, o ne tarimas.** Tokiais tarimais draugai ir užmuša veikimą.

Šita liga laiko ir Baltimorės lietuvių darbininkų judėjimą prislėgusi. Juk tas tarimas neleidžia nieko veikti organizaciniai, neleidžia nei pradėti, bandyti.

Draugai turėtų mesti į šalį tą pesimizmą ir statyti obalsį, kad **choras turi būt organizuojamas!** Ir negana to. Reikia išbandyti visus būdus tam darbui. Tokioje kolonijoje, kaip kad Baltimorė yra pakankamai dirvos chorui ir viso veikimo praplėtimui. Į chorą greičiausiai galima įtraukti naujo elemento mūsų judėjimui.

V. Bovinas, Sekret.

UŽVADUOTOJAI TANKIAI BŪNA BLOGESNI NEGU NIEKAS

NUGA-TONE yra tikras Tonikas — tonikas, kuris padaro jus tvirtesniais. Gydytojas specialistas išvystė šią preskripcilją ir tūkstančiai šiandien liūdija, kad jis yra labai vertingas. Yra tonikų, kurie turi tik vienos rūšies veikmę: vidurių, nervų, kraujo, del apetito, žarnų ir tt. NUGA-TONE yra abelnas tonikas. Jūs negalite būti sveiku, jeigu kokia viena dalis nesveikaus.

Prijmk NUGA-TONE — jums reikalingi tik vieni vaistai. Nusipirkite dabar už vieną Dolerį, jūs gausite vieno mėnesio treatmentą bile vaistinyčioj. Kiekvienas butelis parduodamas su pilna garantija — pinigai grąžindami į 20 dienų jeigu būsite nepatenkinti

ĮSPŪDŽIAI KELIONĖS Į SOV. SĄJUNGĄ, LIETUVĄ IR ATGAL

J. Nalivaika

(Tąsa)

Nedaug ėmė laiko aplinkui apsukti Lenino grabą. Gal nedaskaitėm nė iki dešimts, ir jau išėjimo durys. Žingsniuodami aikšte, kalbamės, kad tokiam gražiai pastatytam akmeniniam kape nesarmata gulėti ir numirusiam. Bet jeigu kas tuo momentu būtų pasiūlęs mirti ir gultis kitam tokiam kape, tai gyvybės nebūtum mainę ant dailiai nušlipuotų akmenų sukrautos krūvos. Prie gyvenimo yra tokis prisirišimas, idant sykiu su kitais darbininkais atsiekus proletarinę pergalės dieną.

Suėjom prie aikštės stovinčion senon cerkvėn. Tamsi, kaip urvas. Ten yra du augšti krėslai. Laike pamaldų ir giedojimo: "dieve, apsaugok carą," vienam sėdėjo caras, o kitam vyriausias akivyskūpas. Už šoninio vadinamo altoriaus palaidotas Jonas Žiaurusis.

Vadovė mums aiškino, jog toje cerkvėje sulindę caristai žiūrėdavo į aikštę, kaip budeliai žudydavo revoliucionierius.

Po vakarienės nuėjom į darbininkių moterų poilsio namus. Ten jos nėra visiškos ligonės, bet šiaip silpnos sveikatos. Jos da dirba dirbtuvės darbą, bet, pabaigę darbo valandas, jos liuosos nuo kitų užsiėmimų. Aprodė visą namą. Ten nusimaudymo kambarys, čia stovi pasikabinimui drapanoms šėpos, virtuvė ir valgykla.

Paskui paaiškino namų tvarką: kuri moteris nori eiti tykumo kambarin, tai yra, kur skaito knygas ir laikraščius, ji eina. Ten kalbėti uždrausta. Kuri nori kelti trukšmą, diskusuoti įvairius bėgamus klausimus, ji eina kitan kambarin. O kurios nori bendrai, kad ir tuščiai pasiplepėti, tai va šitas kambarys. Mes irgi jame sėdėjom.

Neilgai laukus susirinko moterys į bendrą kambarį ir paklausė, kad pasakytum, ką matome blogo šitam name. Nebijokite, būkite drąsūs ir sakykite. Jeigu Amerikoje būtų tokios įstaigos, tada galėtum daryti kokį palyginimą, bet kuomet jų nėra tai paliko vienas atsakymas: pas jumis viskas gerai.

Tuomet paklausė, ar mes negalėtum padainuoti angliškai kokią darbininkų dainuojamą dainą. Nors mes turėjom tūlų dainų spausdintus lapelius, bet kad mūs sudėtis tokia maišyta, tai ir dainuot labai keblu, o ypatingai, kuomet ne visi daininkai.

Dainuosime "Solidarity", bet augštų balsų nėra, neišvešime; šitos dainos, pagal kito niūniavimą, būtų vidutinė gaida, bet nemokame. Šiaip taip priėjom prie sutarties dainuot daugiausia mums žinomą: "Banker and boss hate the Soviet Star".

Man pačiam pasitaikė pradėti dainą į gerą toną. Kaip tik jos užgirdo melodiją raudonarmiečių maršo, tai kaip visos užtraukė: "Raudona armija, marš pirmyn", tad iš mūs dainavimo nieko neliko. Joms dainuojant sėdėjom, kaip vandeniu perpilti. O kada pabaigė dainą paplojom rankomis. Paskui padainavo "Kominterną". Da ir dabar matosi akyse mergina, sėdinti langė, kojas ištiesus, tai moterų dainavimo vadas; balsas, kaip ir rago plaukia.

Po dainų viena moteris užklausė: "Ar nesiranda iš jūs kas nors, ką galėtų pakalbėti rusų kalba ir paaiškinti mums, kaip Amerikos darbininkai dabar gyvena šiuo bedarbės laiku."

"Aš galiu, aš galiu," tarė vienas rusas. Ir atsistojęs pilnam prakalbininko pulse, uždegta dvasia, ėmė kalbėti, veikiausia norėjo gauti tinkamą užuojautą. Jis aiškina:

"Amerikos darbininkai gyvena didžiausiam skurde; jų sutaupintus pinigus užsidarydami bankai pasiglemžė; kas buvo nusipirkęs namuką ir, nedirbdamas negalėjo užmokėti mokesčių,—neteko jo; dirbtuvės užsidarė; darbininkai, neturėdami pinigų užsimokėti randas, metami laukan su visais baldais; bedarbių tarybos neša vidun jų rakandus, o policija buožėmis muša jų galvas."

Šioje vietoje ėmė verkti ir taręs: "Daugiau negaliu kalbėti," atsisėdo. Tuomet moteris, sėdėdama pintam krėsle, pastatė šiuos tris klausimus:

"Jeigu jūs Amerikoje gyvenate varginga, tai kam nešiojate tokį brangų kostiūmą? tai vienas klausimas. Antras, sakote, jog ten yra badaujama, bet mes iš jūs veidų nematom, kad būtumėt badavę. Trečias, iš kur gavote pinigų atvažiuoti ir pažiūrėt, kaip mes gyvenam?" Jis vėl atsistojo:

"Karo laiku lavinti darbininkai turėjo gerus darbus, gavo dideles algas; kurio vienokiu ar kitokiu būdu pasiliko nenunešti pinigai, jis nešiojo brangesnį kostiūmą ir valgė kitokį maistą; treti, susirinkę paskutinius centus, atvažiavom ne pažiūrėti, kaip jūs gyvenate, nes mes ne buržujai trankytis po svietą, bet pasilikt su jumis ir padėt budavot šalį ir socializmą."

Ant šito paaiškinimo nieko nesakė. Ar jos su šiais išvedžiojimais sutiko, ar mus paliko veidmainiais—nežinome.

Baigiant vakaro apsilankymą, visi bendrai sustoję dainavom tarptautinį darbininkų himną "Internacionalą". Pridainavę "Tai jau bus paskutinė mūs kova prieš skriaudas," iškėlėm kumščius; bet jos į mus žiūrėjo ir stovėjo nuleidę rankas.

Iš darbininkių moterų poilsio namo sugrįžę, radom prie viešbučio durų stovinčius naujus žmones, tik ką parėjusius iš miesto. Pradėjus kalbą, vienas amerikietis pasisakė, jog atvažiavo į Maskvą per Varšavą. Varšavoj dienos laiku, sako jis, negalima pasitraukti nuo viešųjų gatvių, nes jeigu kiek atsitolinsi, tai pareisi viešbutin visiškai nuogas. Ne tik atimą pinigus, bet nuauna ir čeverykus. Gi naktį nesijudink iš kambario. Žmonių apiplyšimas nematytas.

Tai prie ko privedė pilsudskinis režimas!

Žmonės neturėdami darbo, nudriskę vaikščioja. Užsiima apiplėšimais. Žinoma, ne visi jie darbininkai, dalis iš jų profesionališki vagys.

Pasiklausę jo kelionės įspūdžių, nuėjom gult. Neilgai laukus, užmigome, nes buvom pavargę.

Ir vėl pradėjom dienos maršavimą. Šiandien nuėjom da vienan dailės muzėjun paganyti akis įvairių artistų piešiniais. Čia yra gražaus ir brangaus darbo. Neatsimenu, į kokį paveikslą žiūrint, prisiminė prostitucija. Pirmiaus senoje Maskvoje, sako vadovė, buvo prostitučių apie 3,500; dabar gi gal da yra koki 500. Tačiaus, jos nyksta, nes atimta nuo jų pilietinės teisės.

(Bus Daugiau)

NANTICOKE, PA.

LDSA 63-čios kuopos sušauktame susirinkime-prakalbose parinkta aukų darbininkų dienraščio "Vilnies" gynimui nuo fašistinių puolikų ir valdžios. Aukojo sekamai:

E. Cibulskienė $1; M. Novašinskienė, J. Panlauskas, O. Martuzienė, J. Vitkunas, J. Kareckas, D. Jenkeliunienė po 50c.; V. Bračiulienė, M. Šilinskienė, E. Tumosienė, M. Taškunienė, O. Paulauskienė, K. Navašinskas, J. Taškunas, E. Lubeskienė, S. Sasna po 25 centus. Viso surinkta $6.25.

Varde komunistinio dienraščio, visiems aukavusiems ir susirinkimo rengėjoms nuoširdų ačiu. Susirinkimo išlaidas LDSA kuopa padengė iš iždo, kad gausiau parėmus savo dienraštį.

Darbkorė.

Philadelphia
ROUND TRIP 3.75
HOURLY One Way
BALTIMORE $4.00
BOSTON 3.00
2.00 EXPRESS SERVICE
WASHINGTON 4.75
RICHMOND 7.50
PITTSBURGH 8.00
DETROIT 13.50
CHICAGO 17.00
ALBANY and TROY 4.00
ROUND TRIP 5.00
KAINOS ROUND TRIPSŲ
Labai Smarkiai Nužemintos
NEVIN BUS DEPOT
111 W. 31st St., CHickering 4-1600

Draugai, Talkon Rinkti Naujus Skaitytojus Savo Dienraščiui

"Laisvė Remia Darbininkų Streikus, Ji Kovoja prieš Algų Kapojimus; "Laisvė" Šaukia Darbininkus Kovoti už Apdraudą Bedarbiams; Jinai Kovoja Prieš Imperialistų Ruošiamą Karą ant Sovietų Sąjungos ir Chinijos; "Laisvė " Skelbia, Jog Darbininkų Klasė Pasiliuosuos iš Kapitalistinės Vergijos Tik Nuversdama Tą Tvarką ir Įsteigdama Sovietinę Tvarką. Tuomi "Laisvė" Skiriasi nuo Buržuazinių Lietuviškų Laikraščių ir Todel Darbininkai ją Turi Skaityti, nes Ji Rodo Darbininkų Klasei Teisingą Kelią—Kovos Būdu Pasiliuosuoti iš Vergijos.

"Laisvės" Vajus Gavimui Naujų Skaitytojų nuo 15 Spalių iki 30 Lapkričio

"Laisvė" prašo visų skaitytojų gauti nors po vieną naują skaitytoją laike šio vajaus. Kad lengviau būtų užrašyti "Laisvę" darbininkam, kurie dirba tik dalį laiko ir gauna labai žemas algas, stebėtinai nupiginome prenumeratos kainą.

Reguliarė "Laisvės" Kaina Metams $6.00 ir Pusei Metų $3.00. Gi Laike Vajaus Naujiem Skaitytojam Duodama Proga Užsirašyti Dienraštį "Laisvę"

UŽ $4 VISIEMS METAMS IR UŽ $2 PUSEI METŲ

Puiki dovana ir seniem skaitytojam: kurie gaus vieną naują skaitytoją laike vajaus, tie galės atsinaujinti savo prenumeratą už **$5 visiems metams arba už $2.50 pusei metų. Tad, draugai, stokime visi į darbą!**

Gaukime 1,000 Naujų Metinių Skaitytojų 'Laisvei'

Jei gausime 1,000 naujų metinių skaitytojų šiam vajuj, tai pastovi "Laisvės" prenumerata bus tik $5 metams. Iš savo truso šiame vajuje turėsime net ir patys sau tiesioginę naudą.

Kartu su Prenumeratom Siųski te ir Pinigus

Draugai, kurie gavę naują skaitytoją, kartu neprisiunčia pinigų, labai apsunkina laikraščio administraciją. Todel prašome draugų prisiųsti gautus už prenumeratą pinigus kartu su naujo skaitytojo vardu ir antrašu.

Duodama Proga Bedarbiams Užsidirbti Prenumeratą

Bedarbiai, kurie negalite atsinaujinti prenumeratą, gaukite 6 naujus metinius skaitytojus ir už tai "Laisvė" bus jums siuntinėjama veltui per ištisus metus. Už 3 naujus metinius skaitytojus gausite veltui "Laisvę" šešiem mėnesiam.

Brooklyno Atydai, kur Reikia Stampos Lipyti

Brooklyne "Laisvės" prenumerata yra $8.00. Dabar, laike vajaus, naujiem skaitytojams tik **$6.00 metams, pusei metų $3.** Seni skaitytojai, kurie gaus nors vieną naują skaitytoją savo prenumeratą galės atsinaujinti už **$7.00 metams.**

Gavę Naujas Prenumeratas Siųskite: "Laisvė", 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Dr. J. J. Kaškiaučiaus Prakalbų Maršrutas ALDLD Septintame Apskrityje

Galutinai susitarus su Dr-u J. J. Kaškiaučium, čia skelbiu, kada ir kokiose vietose Dr. J. J. Kaškiaučius kalbės. Viskas, kas lieka, tai ALDLD kuopos turi stengtis, kad į jo prakalbas sutraukti kuo daugiausia publikos. Delei to, reikalinga gerai išgarsinti. Plakatus išdalint visur, kur tik galima: po stubas, ant gatvių, svetainėse ir tt., taipgi garsinti gyvu žodžiu parengimuose; dirbtuvėse ir visur, kur tik susitikus su darbininkais.

Kadangi Dr. J. J. Kaškiaučiaus kelionė atsieis apie $50, tai padengimui lėšų, turės užsimokėti kuopos sekančiai: Montello, So. Boston, Worcester ir Lawrence po $5; visos kitos kolonijos po $3.

Nelaukite, draugai, kad kas iš jūsų reikalautų, bet pasibaigus prakalboms tuojaus priduokite Dr. Kaškiaučiui čia pažymėtą sumą. Taipgi draugai iš kalno turi pasirūpinti su nakvyne. Kiekviena kuopa turi tuojaus man prisiųsti vardą ir antrašą, prie ko kalbėtojas turi kreiptis.

Dr. J. J. Kaškiaučius kalbės sekančiose vietose:

Trečiadienį, lapkr. (Nov.) 2 Rumford, Me.
Ketvirtadienį, lapkr. 3 Lewistone, Me.
Penktadienį, lapkr. 4 Nashua, N. H.
Šeštadienį, lapkričio 5-tą, Lowell, Mass.
Sekmadienį, lapkr. 6 po pietų ir vakare, Lawrence, Mass.
Pirmadienį, lapkr. 7, Haverhill, Mass.
Antradienį, lapkr. 8, Gardner, Mass.
Trečiadienį, lapkr. 9-tą, Worcester, Mass.
Ketvirtadienį, lapkr. 10, Hudson, Mass.
Penktadienį, lapkr. 11, Brighton, Mass.
Šeštadienį, lapkr. 12, So. Boston, Mass.
Sekmadienį, lapkr. 13, po pietų ir vakare, Montello, Mass
Pirmadienį, lapkr. 14, Bridgewater, Mass.
Antradienį, lapkr. 15, Stoughton, Mass.
Trečiadienį, lapkr. 16, Norwood, Mass.

Pastaba Kuopoms

Nekurios kuopos reikalauja, kad joms būtų paskirta sekmadienis. Draugai turi suprasti, kad specialiai kam nors paskirti sekmadienis negalima, nes kalbėtojas negali važinėti iš vieno kampo į kitą ir vėl atgal.

Visais maršruto reikalais rašykite:

J. Galgauskas,
28 3rd St.,
Norwood, Mass.

Bostono Planavimo Konferenc. Tarimai Delei Kovos už Bedarbių Pašalpą

BOSTON, MASS.

Dudley Opera House, 113 Dudley St., 15 d. spalio, 3 val. po pietų, Tarptautinės Bedarbių Tarybos komisijų ir keleto draugijų delegatų atsibuvo planavimo konferencija. Dalyvavo 22 atstovai nuo įvairių tautų ir draugijų. Atstovų tarpe buvo LMD. sekretorė d. Zinskienė ir d. Kvietkauskienė ir Antanuk, "Freiheit" dienraščio redaktorius d. Riezникov, Armėnų Industrial Unijos organizatorius d. Kiltikian, Industrial Batų Unijos sekretorius d. Klarfield, nuo YC Lygos draugė Sylvia Sheaves, nuo Kompartijos d. Sparks, organizatorius, ir d. Read, sekretorius ,ir kiti draugai, veikianti darbininkų klasės kovoj.

Priimta Vykdinti Sekami Planai:

1. Sušaukti suvienyto fronto konferenciją nedėlioje, 6 d. lapkričio, 10 val. dieną. Vieta dar nežinoma, nes salė nepaimta. Komisija praneš apie tai per laikraščius ir lapelius vėliau.

2. Remti valstybinį alkanųjų maršavimą 5 d. gruodžio į Washingtoną moraliai ir finansiškai.

3. Išleisti lapelių visomis dalyvių kalbomis, idant pasiekti dar nejudintą darbininkiškos visumos dalį.

4. Išrinkta komisija atsišaukimui į Bostono ir apielinkės draugijas, kad dalyvautų, tai yra siųstų delegatus suvienyto fronto konferencijon 6-tą d. lapkričio.

5. Kreiptis prie pažangesnių intelektualų ir reikalauti, kad jie pradėtų organizuotis ir organizuotų kitus kovos eilėsna.

6. Draugijos privalo pradėti organizuoti savo bedarbius narius arba siųsti juos Bedarbių Tarybon dalyvauti bedarbių kovoje .

7. Statyti suvienyto fronto konferencijoj svarstymui šiuos reikalavimus: a) socialės apdraudos bedarbėje; b) išleisti peticijų blankas rinkimui parašų, kad vietinės valdžios pravestų įstatymus šelpimui bedarbių, tai yra apmokėti rendas, nupirkti kurą, apmokėti šviesą ir šilumą, kur yra reikalas, nupirkti čeverykus ir drapanas bedarbių vaikams, lankantiems mokyklas, ir duoti valgį bedarbių vaikams mokyklose.

Planavimo konferencija buvo baigta kaip 6 val. vakare.

W. J. M. Dalyvis.

MASSACHUSETTS VALSTIJOJ

DIENRAŠČIO "LAISVĖS" NAUDAI

KONCERTAI

Įvyks Sekamose Vietose:

23 Spalių (October), Montello, Mass.

TAUTIŠKO NAMO SVETAINĖJE,

Main St. ir Kampas Vine St.

Pradžia 2-rą Valandą Dieną

Apart **Menkeliuniutės**, šiame koncerte dalyvaus ir sekamos dailės spėkos:
Ig. Kubiliūnas, dainininkas ir komikas, iš So. Boston.
LDR. Choras, vadovaujamas Edward J. Sugar ir atskiri choro nariai.

23 Spalių (October), So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ SVETAINĖJE,

Kampas E ir Silver Streets

Pradžia 8-tą Valandą Vakare.

Ir čia **Menkeliuniutei** padės drg. **Ig. Kubiliūnas** ir kiti vietos talentai.

Spalių (October) 29, Nashua, N. H.

O'DONNELL SVETAINĖJE, 20 High Street

30 Spalių (October), Lawrence, Mass.

LIETUVIŲ ŪKĖSŲ KLIUBO SVETAINĖJE,

41 Berkeley St., Pradžia 2 val. dieną

6 Lapkričio, Worcester, Mass.

Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St.

Pradžia 4 val. dieną

Tai tik tiek šiuo tarpu Mass. valstijoje ir teturėsime koncertų, kuriuose dalyvaus **Menkeliuniutė.**
Tat iš visos apielinkės kviečiame publiką dalyvauti tuose koncertuose.

Kviečia A.L.D.L.D. 7-tas Apskritis.

WINDSOR, KANADA

Nelabai senai "Vilnyj" tilpo ilgoka korespondencija iš Windsoro, kur buvo papeikiama Windsoro darbininkai už neveiklumą. Iš dalies tas ir tiesa apie pirmiaus buvusius darbininkiškų organizacijų viršūnėse; šiandien tie atrodo pavargusiais... Ale užtai nereikia užmiršti, kad kiti Windsoro darbininkai dirba sušilę.

Štai ALDL D-ja spalio 15 d. buvo surengusi šokių vakarą. Kadangi lietuvių Windsore nedaug, tai ir publikos šokiuose buvo mažiau, kaip vidutiniai, o ir ta pati daugiausia buvo maišyta su slavais darbininkais. Vistik atrodo, kad pelno liks bent kokia penkinė. Didesnėm kolonijom atrodys juokinga iš tokio mizerno pelno, bet 21-mai kuopai bus nebloga šiam kartui parama. Už tai reikia padėkuoti draugei Gendrėnienei, kuri padarė ir paaukavo labai gražų gėlių bukietą. Jis buvo parduotas laike šokių pertraukos iš varžytinių. Draugė Gendr. aukavo gėlių bukietą tuo tikslu, kad iš jo pelno būtų prenumeruotas nors pusei metų "Priekalas" ALDLD vardu. Varžytinių pirmenybė ir bukietas teko laimėt vienam iš detroitiečių.

Iš Detroito buvo ir daugiau svečių atvažiavę; nors jie lyg ir pajuokė, sakydami, kad ši šokių svetainė esanti geriau panaši į paprastą "šantę", bet vistik jie draugiškai parėmė visą šokių eigą ir linksminos patenkinančiai, iki užsibaigiant šokiam. Windsoro darbininkai esame dėkingi už nuoširdumą detroitiečiams.

Taipgi nepamirškite, detroitiečiai, kada būsite užkviesti sekančiam sykiui, tai atvažiuokite daug, daug. O mes tuo tarpu pasistengsime padaryti parengimėlį smagesnėj vietoj, kur atvažiavę nesigailėsite, ale šoksite ir dar vis norėsite.

Draugiškai

Proletaras.

LAWRENCE, MASS.

Visi Choristai į Pamokas October 23 d.

Šį nedėldienį, spalių 23 d., bus Liaudies Choro pamokos, Lietuvių Ūkėsų Kliubo kambariuose; prasidės 10 valandą dieną.

Visi choristai ir choristės, būtinai ateikite. Juk turėsime dainuot programoje, koncerte, kuris yra rengiamas dienraščiui "Laisvei" ir įvyks kitą nedėldienį, October 30 d., 2 val. po pietų, L. U. Kliubo svetainėje, 41 Berkeley St., Lawrence.

Todel, draugai ir draugės choristai, dar sykį prašau jus: pamirškite visus kitus savo darbus šį nedėldienį, spalių 23 d., o visi būkite pamokose. Stengkitės taipgi atsivesti ir naujų dainininkų. Nepadarykite taip, kaip kad dauguma padarėte pereitą nedėldienį, kur kitur laiką praleisdami. Nedėliomis nedirbate ir mokyklų nelankote, kaip kad pirmiaus kai kurie, draugai ir draugės, aiškinotės, kad negalite į pamokas sueiti primadienių vakarais iš priežasties darbo ar mokslo.

Taigi visi galite ir privalote sueiti į pamokas šį nedėldienį.

Vienas iš Choristų.

MŪSŲ VAJAUS PARENGIMAI

BALTIMORE, Md. — ALDLD 25 kp. rengiamos prakalbos, pirmadienį 24 d. spalių, 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 853 Hollins St. Kalbės d. D. M. Šolomskas.

SHENANDOAH, Pa. — Prakalbos įvyks pirmadienį, 24 spalių, 7-tą val. vakare, Mainierių (Lenkų) svetainėje, kampas Main ir Oak Sts. Kalbės drg. B. E. Senkevičienė.

KULPMONT, Pa. — Prakalbos Lincoln (lietuvių) svetainėje 25 d. spalių, 7 val. vakare. Kalbės d. B. E. Senkevičienė.

ROSELAND, Ill. — Spalių 24 d., 7:30 val. vakare prakalbos Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Kalbės d. A. Bimba.

BRIDGEPORT - CHICAGO, Ill. — Spalių 25 d., 7:30 val. vakare įvyks prakalbos Lietuvių Auditoriume, 3133 So. Halsted St. Kalbės d. A. Bimba.

Draugai ir draugės, skaitlingai lankykite šiuos prengimus. Pasaulyje yra labai daug svarbių įvykių. Visi jie bus išaiškinta ir daug naujo sužinosite.

Vokietijos Pramonininkai už Sovietų Sąjungą

BERLYNAS. — Vokietijos kapitalistinių pramoninkų grupė lankėsi Sovietų Sąjungoj, kur jie aplankė veik visus didžiuosius pramonės centrus. Po tos kelionės Vokietijos pramoninkų grupė pareiškė, kad Sovietų Sąjunga yra vienatinė rinka kapitalistinių šalių pertekliui.

Tos rinkos ir Sovietų Sąjungos pramonės vystymas labai daug gali sugerti ir reikalauti mašinerijos ir kitų pramonės gaminių. Todel jie yra linkę daryti daugiau prekybos su Sovietų Sąjunga.

LONDONAS. — Raitoji policija vaikė ir daužė galvas bedarbiams darbininkams, kurie buvo susirinkę prie teismo, kuriame buvo teisiama 3 bedarbių demonstracijos dalyviai.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

BRIDGEPORT, CONN.

Svarbios Prakalbos!

Rengia Bendro Veikimo Komitetas, sekmadienį, spalių (October) 23 d., 1932 m., Liet. Jaunų Vyrų Svetainėj, 407 Lafayette St. Bridgeport, Conn. Pradžia 7:30 P. M.

Kalbės drg. J. Siurba, "Tiesos" redaktorius iš Brooklyn, N. Y. Taipgi draugai iš J. K. L. perstatys anglų kalboj vaizdelį "**Vote Communist**".

Draugai ir draugės:— Šitas vaizdelis ir prakalbos bus labai interesingos kiekvienam. Bus aiškinama už ką darbininkai privalo balsuoti ateinančiuose rinkimuose, bus aiškinama tikslai ir nauda darbininkiškųjų organizacijų ir svarba darbininkams prigulėti prie savo klasės organizacijų. Kaip kovoti už savo būvio pagerinimą. Be to, bus paroda visų Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos išleistų knygų. Todel ateikite seni ir jauni, vyrai ir moterys, ateikite visi. Įžanga dovanai.

Užkviečia Rengėjai.

PORT CARBON, PA.

LDSA 75 kuopa rengia vakarienę, kuri įvyks spalių 31, 8 val. vakare, J. Mikalskio svetainėje, 3rd St., Sconow. Atsilankykite visi, kurie tik išgalite. Skaniai pasivalgysite ir linksmai laiką praleisite. Kaina maža, tik 50c. ypatai.

(252-253)

HARTFORD, CONN.

Skubus Pranešimas "Laisvės" Vajininkams

Draugai, kurie apsiėmėt spalio 9 d. "Laisvės" skaitytojų susirinkime, dalyvauti vajininkų armijoj, gavime naujų skaitytojų, ir nutarėt gauti medžiagos iš "Laisvės" Administracijos, jau ta medžiaga gauta.

Susirinkit spalio 24 d. vakare, 59 Park St., ten bus išdalinti distriktai ir toji medžiaga.

Nepamirškit draugai.

J. Ž.

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 10-tos kuopos susirinkimas bus pirmadienį, spalio 24 d., 1932 m., 8 val. vakare; po num. 995 N. 5th St.

Visi nariai ateikite, nes yra daug svarbių dalykų aptarti. Kurie dar neužsimokėję doklių, ateikit užsimokėti, ir nepamirškite naujų narių atsivesti.

Sekr. **Julius Vaitkus.**

TEATRAS, KONCERTAS IR BALIUS

Rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 50 Kuopa
Bus Perstatyta Vieno Veiksmo Įdomi Komedija:

"SUIRO TĖVELIO NERVAI"

Koncertinę Programą Išpildys: Aido Choro Merginų Sekstetas, J. L. Kavaliauskaitė, Mezzo Sopranas ir A. Klimiutė Lyriškas Sopranas

Nedėlioje, 23 Dieną Spalių (October), 1932

RUSSIAN CLUB SVETAINĖJE

136—15th Street Brooklyn, N. Y.

Šokiai Prasidės 3 val. po Pietų; Programa bus 8 v. Vakare
Gera Muzika Šokiams; Įžanga Tik 50 Centų

Šokiams grieš gera orkestra. Šoksime prieš programą ir po programai. Tad skaitlingai susirinkite išklausyti šios turiningos programos ir smagiai pasišokti.

ĮŽANGA 50 CENTŲ YPATAI

Tel. Porter 3789

DR. JOHN REPSHIS (Repšys)

LIETUVIS GYDYTOJAS

278 Harvard St., kampas Inman St., arti Central Skvėro, CAMBRIDGE, MASS.

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9 vakare

Nedėliomis ir šventadieniais: 10-12 ryte

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nes nesirgsite; tai nereikės išmokėti gydytojui.

Duoną pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, kaip į krautuves taip ir į pavienius namus, taipgi siunčiam ir į kitus miestus.

Tel.: Stagg 9645 **Sav. V. LUKOŠEVIČIUS**

10 Scholes St., Brooklyn, N. Y.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas

8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT, MICH.

TELEFONAS Pulaski 5-1090 **ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ**

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiška PIRTIS Turkiška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

M. TEITELBAUM, Manadžeris

IŽANGA DIENĄ IR NAKTĮ 50c SUBATOS VAK. 75c
Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečiu lubų, orinėm kambary—35c.
Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis su moderniškais pagerinimais. Įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu vandeniu. Lapuotos vantos išsipėrimui veltui! MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS, nuo 10 valandos dieną iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets

TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

KELRODIS: B. M. T. eleveiteriu; išlipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—išlipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway karais—išlipt ant Flushing Ave.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:

1439 South 2nd Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonai: Bell—Oregon 5126
Keystone—Main 1417

SERGANČIŲ VYRŲ IR MOTERŲ CHRONIŠKOS LIGOS GYDOMOS

Odos ir Nervų Ligos, Abelnas Nusilpimas, Ligos skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės, taip pat Plaučių ir Plaučinių Dūdų ir kitos bendrosios ligos Vyrų ir Moterų yra pasekmingai gydomis pasitikimais, naujoviškais, moksliškais būdais. Mano kainos yra nebrangios ir galima del išsimokėjimo patenkinančiai susirokuoti. Gydyme naudojama X-Spinduliai, Kraujo Tyrimai ir Chemiški Egzaminavimai.

Veltui Patarimai ir Ištyrimai

DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N.Y.

Kasdien—9 A. M. iki 8 P. M. **Kalba Lietuviškai**
Nedėliom—9 A. M. iki 4 P. M. **Įsikūręs 25 Metai**

VIETINĖS ŽINIOS

Ne Tik 'Tėvelio Nervai Suiro', Bet ir Daugeliui Kitų Reikia Nervus Pasmagint

Šiais laikais yra daugelis žmonių nesmagių, nervuotų. Bedarbiai nusiminę; bet ir dirbantieji beveik visi nesmagūs; nežino, kas jų laukia rytoj. Bet nusiminimais nieko nepataisysi, o tik sau sveikatą gali pagadinti. Kad nuliūdimus šalin nuvaryt ir atgriebt gyvesnį ūpą, yra labai sveika pasijuokti, pasilinksminti. Tas gerai veikia į kūnišką ir "dvasinę" sveikatą. O tam kaip tik ir duos mums progą rytoj, nedėlioj, puiki komedija "Suiro Tėvelio Nervai." Šią komediją scenoj stato Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 50-ta kuopa South Brooklyne, Rusų Kliubo svetainėje, 136—15th St., South Brooklyne. Vaidins Aido Choro Dramos Grupė su savo gerais ir išsilavinusiais aktoriais.

Apart juokais šonus kratančios komedijos, bus ir dainų, kurias dainuos A. Klimiūtė, J. L. Kavaliauskaitė ir Aido Choro Merginų Sekstetas. Bus ir kitų pajvairinimų. O po lošimo ir koncerto seks šokiai prie geros orkestros. Įžanga tik 50 centų.

Į šią pramogą važiuokite, maspethiečiai, centralbrooklyniečiai, williamsburghiečiai, newyorkiečiai. O jeigu ir iš toliau kurie pribūsite niekas nesigailėsite.

Brooklynietis.

Kom. Partijos Kuopelės Smagus Vakarėlis

Ketvirta Kom. Partijos kuopelė Williamsburghe turės rytoj vakaruškas su koncertine programėle, 197 Humbold St., netoli Scholes St., Italų Proletarų Kliubo salėje. Pradžią 7 val. vakare. Įvairių tautų dainininkai ir muzikantai išpildys programą; gera šokiams muzika. Bus itališkų spaghetti ir kitokių valgių. Visas pelnas eina partijiniam darbui. Įžanga tik 15 centų. Dalyvaukite visi ir visos.

E. G. B.

Rinkimų Kampanijos Paroda Šeštadienį

Bedarbių šelpimo biurai vietoj pašalpos daugiausia duoda bedarbiams tuščius prižadus ir melus. Iš šimto bedarbių tiktai vienas tegauna pašalpos, ir tai labai šykščios; o Brooklyne yra šimtai tūkstančių bedarbių.

Komunistų Partija tiktai viena iš visų politinių partijų kovoja už reguliarę piniginę bedarbiam pašalpą. Kad pasmarkint kovą už bedarbių šelpimą Brooklyne, šiandie vakare įvyksta paroda-demonstracija, kurioj darbininkai maršuos nuo kampo Boerum ir Leonard St. iki Knickerbocker ir Starr St. Ten sakys prakalbą Daily Workerio redaktorius W. W. Weinstone, komunistų kandidatas į senatorius. Susirinkite 6 val. kuo skaitlingiausiai ant minimo kampo.

Areštuotas Savo Šeimos Laidotuvėse

INWOOD, L. I.—Palaidota gazais užtroškę aktoriaus Guy Phillips moteris ir du kūdikiai. Kuomet koplyčioje rabinas meldėsi už numirėlius, Guy tapo areštuotas.

Kom. Balsuotojų Kliubo Susirinkimas Pirmadienį

Susirinkimas Kliubo Rėmimui Darb. Klasės Komunistų Kandidatų įvyksta pirmadienį, spalių 24 d., 7 val. vakare, "Laisvės" svetainėje.

Draugai ir draugės, visi, kurie priklausote prie šio Kliubo ir kurie nepriklausote, esate kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą. Bus raportu iš balsuotojų bendro fronto konferencijos, kuri įvyko spalių 10 d. New Yorke; taipgi bus svarstoma prisirengimas prie masinių prakalbų, kurias šis Kliubas ruošia su pagelba Draugijų Sąryšio prieš pat rinkimus.

Būkite visi ir visos šiame susirinkime.

Kviečia **Sekretorius.**

Queens Sveikiausias?

Pernai metais Queens paviete mirė tiktai po 7 žmones iš kiekvieno tūkstančio gyventojų; New Yorko valstijoj abelnai—apie 12 nuo tūkstančio; visoj šalyj—apie 11 nuo tūkstančio gyventojų.

Čia yra scena iš naujo sovietinio judamojo paveikslo "41-mas". Paveikslas bus rodomas šiandien ir rytoj, Fifth Ave. teatre, 28th St. ir Broadway. Visas pelnas skiriamas finansavimui alkanųjų maršavimui į Washingtoną. Apart judžio, drg. Sam Nessin, ką tik sugrįžęs iš Sovietų Sąjungos, pasakys prakalbėlę. Patsai judamasis paveikslas yra labai įdomus. Visi jį pamatykite.

TIK ŠIANDIEN IR RYTOJ! Nauja Įspūdinga Sovietų Filma

"41" Tai gadynė didvyringų širdį veriančių kovų Kara-Kun deserte, laike civilio karo

Vienui vienas raudongvardiečių būrelis prasilaužiantis per neprietelišką plieno ir smėlių sieną

Mariutka romansas, vienatinės merginos toje kompanijoje

Daugiau rodymų: 1, Sovietų ir Amerikos žinios; 2, Eskimas Berniukas"—nepaprastas Sovietų kalbinis paveikslas.

Rodoma nuo 9:30 A. M. iki 11 P. M. ĮŽANGA 25—35 CENTAI

5th AVE. THEATRE, Broadway ir 28th Street

Vienos Dienos Darbas

Pereitą ketvirtadienį susirinko gražus būrys LDSA narių į "Laisvės" raštinę išnešiojimui mūsų išleisto lapelio, raginančio balsuoti už Komunistų Partijos kandidatus. Draugės ėjo stuba nuo stubos ir lapelius įdavė lietuvėms darbininkėms. Dar kitos ėjo narių ieškoti. Šešios draugės apsiėmė eiti prie bažnyčių su lapeliais sekmadienį.

Tą patį vakarą įvyko ALDLD kp. prakalbos. Ir čia mūsų draugės su knyga "Moterys Kovotojos už Komunizmą" ir "Darbininke" gerai dirbo ir išplatino nemažai. Gavo skaitytojų ir narių.

Tas parodo, kad mes galime daug padaryti, tik reikia daugiau pasiryžimo.

Sekanti pirmadienį vėl eisime su lapeliais per darbininkiu stubas. Dabar pats laikas juos platinti, tad darbuokimės. LDSA 1 kp. narės būkite "Laisvės" ofise, 7 val. vakare.

Vajininkė.

Bankierius Žulikas

BROOKLYN. — Vieno Corn Exchange Banko skyriaus manadžeris R. J. Smith nuvogė bankui $24,494, kurinos pragembleriavo ant arkliu lenktynių. Dabar eina jo teismas.

Dvimoteris Policmanas

Turėdamas vieną moterį policmanas Lawrence Hayes Long Beachiuje, naskui buvo apsivedęs ir su kita. Dabar teisiamas, kaip dvimoteris.

"Tajerių" Pjaustytojai

Brooklyne ir Brighton Beachiuje pradėjo vis daugiau supjaustyti automobilių ratų lankų (tajerių), ant paliekamų per naktį gatvėse automobilių.

Pasekmingos Prakalbos

Ketvirtadienio vakare "Laisvės" svetainė prisirinko apypilnė darbininku ir darbininkių ir atydžiai klausėsi prakalbu, kurias pasakė drg. Bertha Fulton (Paltanavičiutė) ir drg. D. M. Šolomskas. Draugė Bertha talentingai paaiškino anglu kalboj, kaip mobilizuotai balsuojant už Komunistų Partiios kandidatus rinkimuose galima būtų tuom prisidėt prie iškovojimo geresnės bedarbiams pašalpos. Drg. D. M. Šolomsko prakalba buvo labai turininga — gausingais faktais jis nušvietė didėjantį krizį, kapitalistinio ūkio smukimą visame pasaulyje, imperialistu žygius Mandžurijoj ir jų rengimąsi karan prieš Sovietu Sąjungą, apie griežtėjantį revoliucinį darbininkų kovingumą ir tt. O sovietinės pramonės milžinišką pažangą kalbėtojas atvaizdavo dar dideliu braižiniu. Prisiminė apie kapitalistinių partijų (tame skaičiuje ir socialistų) terorą prieš darbininkus ir apie tų partiju tuščius žadėjimus. Pav., Hooveris sako: išrinkite mane vėl prezidentu, tai aš pagerinsiu jums būvį. Bet kodel jis dabar, prezidentaudamas, nepagerina būvio? Suminėjo drg. Šolomskas ir dabartinių mūsų vajų reikalus.

Vakarui pirmininkavo drg. R. Mizara. Vienu tarpu paaiškino apie reikalą lietuviams darbininkams turėt savo centrą-skaitykią, kaip ir kliubuką, kurį remia Draugijų Sąryšis. Aukos buvo renkamos lėšų padengimui, o likusi dalis skaityklos įsteigimui. Surinkta $8.80. Aukojo dolerį draugė Valilionienė; po 50 centų A. Baugirda, M. Bovinienė ir G. Stankevičius; po 25c. Viltrakiūtė, Laukaitienė, Sudurkienė, Daukša, Mizara, Grybas, G. Kalvaitis, J. Nauronis, S. Griškus, M. Varaškevičius ir J. Grubis.

Yra užtikrinimas, kad lietuvių darbininkų skaitykla-centrukas bus greitų laiku atidaryta.

Maspethietis.

Daily Workerio Gelbėjimo Konferencija

Sekmadienį įvyksta konferencija darbininkiškų organizacijų gelbėti Daily Workerį, vyraiusią Kom. Partijos organą. Lietuvių darbininkų organizacijos privalo turėti joj savo atstovus. Konferencijos vieta—Stuyvesant Casino svetainė, 142 Second Ave. Pradžia 10 val. dieną.

Sukniasiuvių Bedarbių Bendro Fronto Komitetas

NEW YORK. — Memorial Hall dideliame mitinge ketvirtadienį sukniasiuvės ir sukniasiuviai išrinko 25 narių komitetą bendro fronto kovai už bedarbių šelpimą.

Šėrų Puolimas

NEW YORK. — Ketvirtadienį vėl Wall Stryto šėrai nupuolė dviem punktais. Ženklas vis dar didėjančio krizio.

Apgaudinėjo, "Pigiau" Pardavinėdami Anglį

BROOKLYN. — Bent dvidešimt anglies kompanijų pardavinėjo anglį dviem bei trim doleriais pigiau už toną nei paprastai. Pasirodė, kad tos kompanijos prigaudinėjo, duodamos ne pilnus tonus. Kai kurie kaltininkai areštuoti.

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Vote Communist Club susirinkimas įvyks pirmadienio vakare, 7-tą val. "Laisvės" svetainėj.

Draugai ir draugės, rinkimai jau čia pat; o visi žinome, kad mūsų kliubas nenuveikė to, ką buvo pasibrėžęs. Taigi, nors jau prieš pat rinkimus sukruskime, visi kas tik gyvas ir būkime šiame susirinkime. O tie, kurie turite kuponų knygutes, šiame susirinkime turite priduoti kliubo sekretoriui.

Taipgi turime gerai prisirengti prie mass mitingo (prakalbų), kurias rengia Sąryšys su kliubu kartu greitoj ateityj.

Seeger.
(251-252)

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKOJIMAS

Pajieškau dėdės Petro Merbilo, kuris gyveno Philadelphijoje apie 5 metai atgal. Jau ilgas laikas kaip negauname nuo jo žinios. Iš Lietuvos paeina iš Karpiejų kaimo, Gražiškų valsčiaus, Vilkaviškio apskr. Aš esu duktė jo sesers Agotos Merbiliūtės. Prašau jo paties atsišaukti arba jei kas suteiktų kokių informaciju apie jį—būsiu dėkinga.

Eugenija Miliauskaitė, c-o Mrs. J. Balčiunas, 321 Chansey St., Brooklyn, N. Y.

(251-253)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA

Parsiduoda pusė užeigos biznio, kur yra ir bowling alleys. Jei kas norėtų, galėtų pirkti ir visą biznį vienas. Vieta gera, galima daryti gerą biznį. Parduodu todel, kad turiu dvi vietas, tat vieną iš jų turiu apleisti arba gauti pusininką. Atsišaukite šiuo antrašu: Peter Sinius, 234 Cleveland St., arti prie Jamaica "L." linijos, East New Yorke. Taipgi arti Fulton St.

(250-253)

REIKALAVIMAI

REIKALAVIMAS

Reikalingas kambarys vedusiai porai. Geistina, kad būtų netoli subway, Williamsburgo apielinkėj. A. D. B. 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

(248-253)

MIRTYS—LAIDOTUVĖS

Andrius Arbačauskas, 46 m. amžiaus, 64-36 Clinton Ave., Maspeth, L. I., mirė spalių 20 d. Sea View ligoninėje; bus palaidotas spalių 24 d. šv. Jono kapinėse. Laidotuves prižiūri graborius Matthew P. Ballas (Bieliauskas).

Telefonas: Stagg 2-9183

DR. A. PETRIKA
PETRICK
221 S. 4th St., Brooklyn, N.Y.
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
GAZO ANESTETIKA
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

VOKIETYS SPECIALISTAS
Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų
DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE
Valandos nuo 10 iki 1
Nuo 4 iki 8
Nedėliom nuo 10 iki 2
Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyslas įčirškinimais

JŪSŲ KŪNE MAŽAI TĖRA SEKRETŲ NUO X-RAY
Šiais sunkiais laikais daugelis jaučiasi neišgalę matyt daktaro. Dr. G. M. O'Malley 44 E. 63rd St. (tarpe Park ir Madison), per daugelį metų praktikavęsis New Yorke siūlo pilną išegzaminavimą įimant ir X-Ray tiktai už VIENĄ DOLERĮ laike šio mėnesio. Jeigu jūs jaučiatės sergančiais per ilgoką laiką ir nematote kad bent kas būtų jums gelbėję, matykite Dr. O'Malley šią savaitę. Jis turi vieną iš geriausių X-Ray įtaisų mieste. Valandos: nuo 10-4 kasdien. Vakarais—panedėliais, seredom, ketvergais ir subatom nuo 6-8. Sekmadieniais sulig sutarties. Eidami atsineškite šį skelbimą.

NAMŲ SAVININKAMS GERIAUSIA PROGA
Norintieji budavotis namus, ar turintieji namus ir esant reikalui taisyti: perbudavoti frontus, padauginti ar pertvarkyti kambarius, sudėti naujus langus arba laiptus (skadus), norint pleisteriuoti ir maliavoti, matykite:
JUOZĄ MICKŪNĄ
56 Stagg St., Apt. 26 Brooklyn, N.Y., arba pasiklauskit "Laisvės" ofise
Stato Naujus Mūrinius ir Medinius Namus, Puikiausios Architektūros
Tai geriausias meisteris tarpe lietuvių. Kuriems tik Mickūnas yra naujus namus budavojęs, taisęs senus, pleisteriavęs, ar maliavojęs, visi jį rekomenduos, kaipo gerą ir už pigiai patarnaujantį budavotoją

Dr. M. Maisel, Specialistas
Vyrų ir moterų ligų, ūmias ir chroniškas kraujo ir odos ligas, gydau įčirškimu; kraujo ir pūslės analizai
107 E. 17th STREET
Near 4th Ave. (Union Square)
Val.: 10-1, 4-8, Nedėliom: 10-12
Už Pilną Egzaminaciją $2

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium
SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas
214 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 6-4614
Geriausia Studija Brooklyne.
Ateikit Persitikrint.

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos.
Padaryu ištyrimą kraujo ir šlapumo.
DR. MEER
156 W. 44th St., Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimui:
Ryte nuo 10 iki 1, Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackwanna 4-2180

KOJŲ LIGOS
Garankščiuotos kraujagyslės, skaudūs kojų ir kulnelių sutinimai iš priežasties kraujagyslių įdegimo, kojų nuvargimas ir "sunkumas", reumatiški kojų skaudėjimai, kojų pūliuojanti skauduliai, nieztinčios kojų ekzymos—visi šie nesveikumai dabar yra gydomi naujausiais vokiškais būdais be operacijų.
Vokietys specialistas New Yorke aprubežiuoja savo praktiką vien tik gydymui kojų ligų: Dr. Otto Meyer, 208 West 54th St.; jo ofiso valandos yra kasdien (apart nedėldienių) nuo 2 iki 6

Telephone, Evergreen 6-5310
J. GARŠVA
Graborius
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Balzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veseilijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

JONAS STOKES
Fotografas
Siuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studijo naujon vieton, po numeriu 512 Marion St., kamp. Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausiai.

JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Dickens 2-1182

Telephone, Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

462 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

SKAITYKIT, PLATINKIT "LAISVĘ."

NOTARY PUBLIC
TEL. STAGG 2-5043

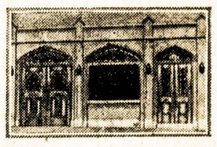

MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMĄJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIĄ VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.
VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.
MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ. MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

KAUNO DUONA
Ruginė duona, saldžiarūkšti ir ilgai laikosi šviežia. Reikalaukite jos pas savo groserninką
Paragavę mūsų duonos matysite didelį skirtumą nuo kitų keptuvių duonos.
Mes kepame dviejų rūšių duoną: rupiai maltų ruginių miltų ir piklevotų (smulkiai maltų ruginių miltų).
Del išbandymo rašykite arba kreipkitės:
MASIENAS BAKING CO.
127 Grand St. Brooklyn, N. Y.

DĖKAVOJU PACIENTAMS
Aš dėkavoju visiems draugams už jų kreipimasi prie manęs del mano profesijos patarnavimo jų sveikatai praeityje ir aš pasižadu taip pat ateityje patarnauti jiems savo profesijos srityje, kaip aš tarnavau per 28 metus.
DR H. MENDLOWITZ
2220 AVENUE J BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Telefonas, Midwood 8-6261